VEGÅRSHEI
KOMMUNE

ØKONOMIPLAN (HANDLINGSPROGRAM) 2023-2026
ÅRSBUDSJETT 2023

KOMMUNESTYRETS VEDTAK PS 22/62 13.12.2022

FORORD

Kommunedirektørens forslag til årsbudsjett 2023 og økonomiplan for 2023-2026 presenteres samlet i dette dokumentet. Forslaget består av en driftsdel og en investeringsdel, og søker å rette fokus mot tiltak og konsekvenser for hele 4-årsperioden.

Dokumentet er delt i to deler slik:

- Hoveddel - kommunedirektørens forslag, samt kapitlene 1-7
- Vedleggsdel – enhetenes kommentarer og uttalelser fra ulike instanser

Formannskapet behandler forslaget til budsjett og økonomiplan den 22. november, og formannskapets innstilling behandles endelig av kommunestyret den 13. desember 2022.

Kommunedirektørens innstilling til vedtak for økonomiplanperioden ligger først i dokumentet.

Vegårshei, 08. november 2022

Ole Petter Skjævestad
Kommunedirektør

INNHOLDSFORTEGNELSE

FORORD ... 2
INNHOLDSFORTEGNELSE ... 3
ÅRSBUDSJETT 2023 OG ØKONOMIPLAN 2023-2026 ... 4
KOMMUNESTYRETS VEDTAK ... 4
1. KOMMUNEDIREKTØRENS INNLEDNING ... 9
2. UTFORDRINGSBILDET ... 11
3. SAMMENDRAG MED OBLIGATORISKE BEVILGNINGSOVERSIKTER OG OPPSTILLINGER ... 11
3.1 FORUTSETNINGER OG OVERSIKTER/OPPSTILLINGSPLANER ... 11
3.2 OM ENHETENES RAMMER ... 16
3.3 LØNNSKOSTNADER, INKL. SOSIALE KOSTNADER OG MED FRADRAG FOR REFUSJONER ... 20
3.4 EIENDOMSSKATT PÅ NÆRING ... 20
3.5 IKKE LOVPÅLAGTE TILSKUDD OG STØTTEORDNINGER ... 21
4. ORGANISERING OG STYRING ... 22
4.1. POLITISK STRUKTUR ... 22
4.2. ADMINISTRATIV STRUKTUR ... 23
4.3. PLAN- OG STYRINGSSYSTEM ... 24
5. HOVEDMÅL OG SATSNINGSOMRÅDER ... 26
5.1 HOVEDMÅL OG SATSNINGSOMRÅDER ... 26
5.2. STYRKER OG SVAKHETER – MULIGHETER OG TRUSLER ... 31
6. RAMMEBETINGELSER ... 32
6.1. REGJERINGENS KOMMUNEOPPLEGG ... 32
6.2. SÆRSKILT OM BUDSJETTERING AV UTBYTTE ... 34
6.3. SÆRSKILT OM BUDSJETTERING AV INNTEKTER OG UTGIFTER VED MOTTAK AV FLYKTNINGER ... 35
6.4. OVERSIKT OVER GJELD OG STATUS PÅ DISPOSISJONSFOND I PERIODEN 36
7. INVESTERINGSPROGRAM 2023-2026 ... 36

ÅRSBUDSJETT 2023 OG ØKONOMIPLAN 2023-2026

KOMMUNESTYRETS VEDTAK

Endringer fra kommunedirektørens forslag til kommunestyrets vedtak er forsøkt gjort synlig med rød tekst.

1) Kommunestyret vedtar driftsdelen av økonomiplanen 2023-26, og dermed også driftsbudsjettet for 2023, i overensstemmelse med oppstillingen Bevilgningsoversikt drift i kapittel 3.1 i kommunedirektørens budsjettdokument. Kommunestyret vedtar ellers bevilgninger – i form av nettorammer, til de ulike ramme-/budsjettområdene i tråd med oppstillingen Nettorammer for budsjettområdene i kommunedirektørens budsjettdokument.

   Endringer i årsbudsjettet, som innebærer andre rammer mellom budsjettområdene enn det som følger av kommunestyret opprinnelige budsjettvedtak, kan bare godkjennes av kommunestyret. Et unntak gjelder for fordeling av midler fra rammeområdet for Fellesutgifter. Kommunedirektøren har her fullmakt gjennom året til å fordele midler ut på de andre områdene.

   Kommunedirektøren gis fullmakt til å foreta justeringer innenfor de enkelte budsjettområdene.

2) Kommunestyret vedtar investeringsdelen av økonomiplanen 2023-26, og dermed også investeringsbudsjettet for 2023, i overensstemmelse med oppstillingen Bevilgningsoversikt investering i kapittel 3.1 i kommunedirektørens budsjettdokument. Kommunestyret vedtar at ikke-avsluttende investeringsprosjekter (ubrukte investeringsmidler) ved årsskiftet 2022/23 videreføres til 2023.

   Kommunestyret vedtar låneopptak til nyinvesteringer i 2023 på 4.572.000 kr, og med 25 års nedbetalingstid uten noen avdragsfri periode. Kommunestyret gir kommunedirektøren fullmakt til å søke om 3 års avdragsfri periode for låneopptak til investeringer i 2022 på 10.800.000 kr, som ventes å skje rundt i første halvdel av desember i år.

   Kommunedirektøren får fullmakt til å ta opp ett eller flere lån innenfor lånerammen til nyinvesteringer for henholdsvis 2022 og 2023, herunder avgjøre rentevilkårene.

   Kommunestyret vedtar dessuten å ta opp for inntil 15.000.000 kr i startlån i 2023.

3) Kommunestyret vedtar at skatt på inntekt og formue for forskuddspliktige skattytere skrives ut på grunnlag av lovens maksimum for inntektsåret 2023.

4) Kommunestyret vedtar at det også for 2023 skal skrives ut eiendomsskatt i medhold av § 3, g. i Lov om eigedomsskatt til kommunane; nemlig faste eigedomar i heile kommunen, unnateke næringseigedom, kraftanlegg, vindkraftverk, kraftnettet og anlegg omfatta av særskattereglane for petroleum. For utskrivning av skatt på boligeiendommer benyttes Skatteetatens formuesgrunnlag for de boliger hvor det foreligger, mens det benyttes kommunal takst for utskriving av eiendomsskatt på fritidseiendommer og andre eiendommer der Skatteetatens formuesgrunnlag ikke foreligger.

   Den generelle skattesatsen settes til 5 ‰, mens skattesats på 4 o/oo gjelder for bolig- og fritidseiendommer. Bunnfradraget er uendret, dvs, 0 kr.

Eiendomsskatten for 2023 skal skrives ut sammen med kommunale avgifter over 6 terminer.

Ved taksering og utskrivning av eiendomsskatt benytter kommunen tidligere vedtatte skattevedtekter. Vedtektene er lagt ut på kommunens hjemmeside.

5) Avgifts- og egenbetalingssatser (renovasjon- og slamgebyr, gebyrer for plan, byggesak, oppmåling, mv., gebyrer for vann, avløp og feiing) for 2023 vedtas slik som framgår av kapittel 3 i vedlegg til kommunedirektørens budsjettdokument.

6) Foreldrebetalingssats for barnehagene justeres i tråd med maksimalsatser gitt av Stortinget i statsbudsjettet.
   - Oppholdsbetaling ved 100 % barnehageplass kr. 3000,- (satsene kan endres i henhold til vedtatt statsbudsjett)
   - Kjøpedag kr. 300,-
   - Kostpenger kr. 300,-
   - Søskenmoderasjon for barn nummer 2 er 30 %
   - Søskenmoderasjon for barn nummer 3 er 50 %
   - Redusert foreldrebetaling – skal innvilges dersom foreldrebetaling overstiger 6 % av husholdningens samlede inntekt
   - Gratis kjernetid – skal innvilges dersom husholdningens samlede inntekt er lavere enn inntektsgrense fastsatt av Stortinget

7) Foreldrebetalingssatsene for SFO-opphold ble justert i reviderte vedtekter behandlet i kommunestyresak PS 21/60 - 14.12.21.
   - Full plass kr. 2400
   - Halv plass kr. 1400
   - Enkeltdager kr. 270
   - Kost kr. 200
   - Søskenmoderasjon for barn nummer 2 er 20 %
   - Søskenmoderasjon for barn nummer 3 og flere er 40 %
   - Redusert foreldrebetaling – skal innvilges dersom foreldrebetaling overstiger 6 % av husholdningens samlede inntekt
   - Gratis kjernetid for elever på 1. trinn.

8) Elevkontingentene for undervisning ved den interkommunale kulturskolen økes med kr. 100,- per semester fra og med 01.08.2023

9) Vederlag for korttidsopphold i institusjon med kr. 185,- pr. døgn.(med forbehold om vedtak i statsbudsjettet)

10) Vederlag for dag/nattopphold med kr. 105,-. (med forbehold om vedtak i statsbudsjett)

11) For hjemmehjelp og ambulerende vaktmester kreves betaling etter inntektsgradert timesats etter oppsatt skjema

12) Satsene for kjøp av måltider:
Matombringing til hjemmene pr middag kr. 86,-

Alternativ 1

- Frokost, lunch, middag og kvelds til sammen: kr. 5772,-
  - *Dagspris kr. 192,-*

Alternativ 2

- Frokost, lunch og middag til sammen: kr. 4586,-
  - *Dagspris kr. 153,-*

Alternativ 3

- *Lunsj og middag: kr. 3401,-*
- *Dagspris kr. 112,-*

Alternativ 4

- *Middag: kr. 2434,-*
- *Dagspris kr. 81,-*

Utenom disse 4 «matpakkene» kan man kjøpe enkelt måltider:
Enkelt tørrmat = kr. 40,-
Enkel lunsj = kr. 33,-
Enkelt middag = kr. 81,-

13) Prisen for leie av trygghetsalarm er kr. 385,- pr. måned.
Betalingssats for hjemmehjelp under 2G følger statens satser på 220,- pr måned
Betalingssats for hjemmehjelp mellom 2 og 3 G økes fra kr.178,- til kr. 185,- pr. time.
Betalingssats for hjemmehjelp mellom 3 og 4 G økes fra kr.225,- til kr. 234,- pr. time.
Betalingssats for hjemmehjelp mellom 4 og 5 G økes fra kr.245,- til kr. 255,- pr. time.
Betalingssats for hjemmehjelp over 5 G økes fra kr. 272,- til kr. 283,- pr. time.
Prisen på korttidsopphold settes til 185,- per døgn (med forbehold om vedtak i statsbudsjett)
Egenandel for dagsenter settes til 156 kr pr dag

14) Trygghetshybler ukespris holdes uendret på kr. 2548,- (kr. 364,- pr døgn) (ingen økning)
Inneholder:
Husleie
Alle måltider (frokost, lunsj, middag og kvelds)
Sengetøy og håndklær og såpe/toalettpapir
Utvask etter endt opphold
Tillegg:
Evt. vask av privat tøy: kr. 50 pr. vask

15) Festeavgiften for graver på kirkegårdene i Vegårshei I, II og III og Espeland kirkegård, holdes uendret på kr. 400 per år. Graver festes for 10 år av gangen.

16) Gebyr for søknad om skjenking til enkeltanledning holdes uendret på kr. 300,-

17) Kommunedirektøren bes fortsette å vurdere interkommunale samarbeidsløsninger der dette er hensiktsmessig og lønnsomt.

18) Prisen for kommunale boligtomter reguleres 01.01 hvert år i økonomiplanperioden med basis i KPI-utviklingen for foregående år. Prisen reguleres opp til nærmeste hele 1000. Kommunedirektørens gis fullmakt til å selge ledige tomter i 2023.

19) Kommunedirektøren gis fullmakt til å selge inntil to kommunale boliger i 2023

Kommunestyrets vedtak:

GENERELT TIL KOMMUNEDIREKTØRENS FORSLAG

1. Kommunestyret vurderer kommunedirektørens forslag til budsjett som ambisiøst og optimistisk, men i langt større grad realistisk enn tidligere år.
2. En vil understreke at det i 2023 ikke vil være rom for kostnadssprekk på enhetsnivå, og en forutsetter at enhetene fra starten av budsjettåret har fokus på å sikre økonomisk balanse ved regnskapsavslutning.
3. Kommunestyret vedtar kommunedirektørens forslag til budsjett, men med følgende endringer og presiseringer:

ENDRINGER MED DIREKTE ØKONOMISKE BUDSJETTKONSEKVENSER

1. Ikke lovpålagte tilskudd og støtteordninger

- Følgende tilskuddsbeløp endres, jfr. side 18 i kommunedirektørens budsjettforslag:

-	Ungdomsklubben Villheia	30.000	+ 3.000
-	Ungdomsklubben NITO	30.000	+ 3.000
-	Vegårshei Bygdetun	90.000	+ 10.000
-	Vegårshei Ski og Aktivitetssenter	110.000	+ 10.000
-	Private veier	100.000	+ 21.000

Inndekning via økt skatteanslag + 47.000

2. Øremerket til innkjøp av bøker på biblioteket
   Styrking av enhet for samfunn og infrastruktur + 15.000

   Inndekning via økt skatteanslag

ANDRE FORHOLD

1. Kommunedirektøren bes bruke startlån aktivt, jfr. retningslinjene om mulighet til å gi lån for å sikre «opprettholdelse av arbeidsforhold», «bedre utnyttelse av den kommunale boligmassen» m.m. Dersom det blir behov for å gå ut over vedtatte rammer signaliserer kommunestyret positiv vilje til det.
2. Kommunestyret signaliserer vilje til å bidra med til sammen kr. 1.000.000 til nytt servicebygg for Vegårshei Bygdetun med inndekning via disposisjonsfondet. Bevilgningen avgjøres endelig i forbindelse med behandling av egen sak om prosjektet i formannskap og kommunestyre. En ber kommunedirektør og ordfører om å gå i dialog med styret for bygdetunet og Agder Fylkeskommune i forkant av saken.
3. Vaskarplassen skal ferdigstilles våren 2023 med tilgjengelighet for rullestolbrukere i tråd med skisserte planer fra Enhet for Samfunn og Infrastruktur. Dersom det er behov for ytterligere økonomisk bevilgning utover det som allerede er til disposisjon tas det som egen sak ved første tertialrapport.
4. Prosjektet «Elvelangs» etableres i tråd med vedtatt strategi for 2023, i første omgang som et forprosjekt. Kommunedirektøren bes fremme egen sak til politisk behandling over nyttår, og sammen med ordfører gå i dialog med Agder Fylkeskommune om finansiering av forprosjektet. Administrasjonen bes søke midler via den fylkeskommunale ordningen «Stedsutvikling 2023».
5. Kommunestyret ønsker også å få i gang et prosjekt med fokus på selvdyrking og «grønne verdier». Varaordfører og kommunedirektør bes om å se på handlingsrommet for å opprette et prosjekt for å se hvilke muligheter det gir for

Vegårshei. Også her må en i samråd med fylkeskommunen se på muligheten for midler fra «Stedsutvikling 2023».

6. En ber kommunedirektøren ta initiativ til dialog rundt mulighetene som ligger i styrkingen av Frivilligsentralen, i første omgang ved å invitere styret for Frivilligsentralen til dialog med formannskapet.
7. Ordfører og kommunedirektør bes fortsatt om å ha en aktiv holdning og medvirkning til mulighetene for at VSA kan realisere «Delprosjekt 2» av sitt Utviklingsprosjekt.
8. I tråd med tidligere budsjettvedtak endres punkt 17 i kommunedirektørens framlegg til at interkommunale samarbeidsløsninger vurderes der dette er hensiktsmessig «og lønnsomt».
9. Kommunedirektøren bes vurdere muligheter for og hensiktsmessigheten av tilkobling av flere kommunale bygg til vannbåren varme fra Vegårshei Bioenergi AS.
10. Kommunedirektøren bes orientere formannskapet om anslåtte årlige ekstrakostnader ved å legge kommunestyremøtene over fra kveldstid til dagtid fra og med ny kommunestyreperiode. For å få en god bakgrunn for en drøfting i formannskapet bes partiene om å ta opp saken i forkant. Drøftingen i formannskapet skal gi grunnlag for å ta mulig overgang til dagmøter opp som senere vedtakssak.
11. En ber også om en vurdering fra kommunedirektøren om konsekvenser av tilbakeføring av Råd for eldre og personer med funksjonsnedsettelse til to separate råd, forut for det nye kommunestyrets vurdering av utvalgsstruktur og oppnevninger. I vurderingen medtas uttalelse fra dagens felles råd.
12. Kommunedirektøren bes også om å legge fram en vurdering av kostnader og arbeid knyttet opp mot en mulig framtidig innføring av bunnfradrag for eiendomsskatt, jfr. spørsmål fra varaordfører i forkant av kommunestyrets budsjettbehandling.

INVESTERINGSBUDSJETTET

1. Kommunestyret har ved stram styring denne perioden knyttet til nye investeringer fått ned kommunens gjeldsbyrde, noe som har gitt en viss grad av handlefrihet i behandling av budsjett og økonomiplan for 2023.

   En registrerer at kommunedirektøren igjen foreslår nye tunge investeringer i VA. En gjennomføring av disse vil føre til at økningen vil gi ytterligere belastninger for de av våre innbyggerne som betaler kommunale avgifter for VA.

   På den bakgrunnen tas investeringskostnader på til sammen 23 mill. til nytt høydebasseng i Myra og nytt vannverk på Ubergsmoen foreløpig ut av investeringsbudsjettet. Gebyrnivået justeres ned i tråd med dette.
   Ved utbygging av nye boligområder på Ubergsmoen er det naturlig å vurdere investering i fornyelse av vann- og avløpsanlegg.

2. På grunn av regjeringens fjerning av investeringstilskudd på kr. 600.000 til boliger med personer med spesielle behov korrigeres låneopptak til inntil kr. 6 476.000 med løpetid på 50 år, jfr. PS 22/39.

1. KOMMUNEDIREKTØRENS INNLEDNING

Formålet med en kommune er å levere nødvendige tjenester til innbyggerne. Innbyggernes rett til tjenester er i svært stor grad regulert og definert gjennom lovverket, slik at det er lovpålagt for kommunen å tilby tjenester med et definert nivå, og av en gitt kvalitet.
Det er kommunestyrets ansvar å definere kvalitet og nivå for tjenestene til innbyggerne gjennom prioritering og tildeling av økonomiske rammer for de ulike tjenestene. Så er det administrasjonens rolle å omsette de økonomiske rammene til best mulig tjenester for innbyggerne.

Vegårshei kommune har i løpet av de siste årene lykkes med det som må karakteriseres som en dramatisk snuoperasjon og stor kostnadsreduksjon gjennom prosjekt bærekraft som ble gjennomført i 2020. Det har bidratt til at regnskapet for 2022 ser ut til å gå i balanse. Dette har vært krevende, og ansatte og ledere har vist en innsats og lojalitet for å klare dette som gjør kommunedirektøren stolt og ydmyk.

Vi opplever imidlertid at kostnadene øker, blant annet som følge av økt behov for omfattende tjenester hos innbyggerne, spesielt for sektorene oppvekst og helse/ omsorg. Dette, sammen med en galopperende kostnadsvekst i samfunnet generelt har medført at det også i år har vært svært krevende å sy sammen et realistisk budsjettforslag i balanse. Vi har ikke anledning til å hvile på laurbærene, og må fortsette å etterstrebe mer effektive måter å dekke innbyggernes behov for tjenester på.

Kommunedirektøren opplever at ny organisasjonsstruktur og justering av tjenestenivå som ble foretatt i 2020 har gitt resultater og bidrar til å gi ønsket økonomisk effekt. Den store utfordringen er imidlertid fortsatt at inntektene fra staten minker, og ikke gir rom for å dekke økte behov for tjenester hos innbyggerne.

Kommunen går også inn i en 4-årsperiode hvor usikkerheten rundt de økonomiske rammebetingelsene antakelig aldri har vært større: Krigen i Ukraina, skyhøye priser for strøm- og drivstoff, høy prisvekst, renteoppgang, og ikke minst grunnrentebeskatningens effekt på fremtidig utbytte fra Agder Energi/ Å Energi. Disse momentene gjør det nesten umulig å anslå hvordan kommunens økonomiske forutsetninger vil være de nærmeste årene. I tillegg har regjeringen lagt frem forslag til nytt inntektssystem for kommunene. Det er også usikkerhet om i hvilken grad regjeringen i den situasjonen som har oppstått i løpet av året, vil være i stand til å holde løftene fra Hurdalsplattformen, om blant annet å reversere nedtrekket i basistilskuddet for «frivillig alene» kommuner – selv om akkurat det isolert sett ikke vil koste staten noe. Samlet betyr dette at det blir svært viktig for oss å ha en buffer som gjør oss i stand til å håndtere rammebetingelser som svikter eller endres.

Muligheter for Vegårshei som en attraktiv bo- kommune
Etablering av batterifabrikk i Arendal, Biozinanlegg på Jordøya og utvikling av Arendal havn vil sammen med stadig bedre vei- infrastruktur i regionen vår bidra til at Vegårshei har potensiale for vekst, og å tiltrekke seg mange nye innbyggere.

Det er min oppfatning at Vegårshei kommunes «ve og vel» på mange måter avhenger av at vi klarer å opprettholde og videreutvikle en levende bygd som framstår som attraktiv for bedrifter, besøkende og beboere. Kommunen har hatt sterk befolkningsvekst de siste10 årene, og det er min spådom at denne vil bli enda sterkere de kommende årene. Utvikling av

et sterkt sentrum med nærhet til viktige og attraktive tilbud og funksjoner skaper attraktivitet. Det vil bidra til at det også blir attraktivt å benytte det store utvalget av spredte boligtomter. Viktigst for å skape ny vekst vil imidlertid være å opprettholde det gode omdømmet kommunen fortjent har opparbeidet over tid. Vi må også legge til rette for utvikling av nye attraktive boligområder som vil være attraktive for tilflyttere som søker til de nye arbeidsplassene som vil komme i regionen.

Til grunn for all aktivitet og planarbeid ligger kommunens visjon og kjerneverdier.

Vegårshei kommunes visjon:

Et levende og inkluderende lokalsamfunn

Vegårshei kommunes kjerneverdier:

- *Gjensidig tillit og respekt er utgangspunkt for all samhandling*
- *Ansvar for enkeltmennesket og et inkluderende fellesskap*
- *Dialog er grunnlaget for beslutninger*
- *Kunnskap er nøkkelen til gode løsninger*
- *Trivsel og glede er utgangspunkt for vekst og utvikling.*

Kommunedirektøren fremmer ett forslag til budsjett for 2023 og økonomiplan for 2023-2026 i balanse. Kommunedirektøren har gitt sine anbefalinger om driftsrammer og tjenesteutvikling for perioden 2023-2026.

Ved behandling av kommunedirektørens forslag til årsbudsjett og økonomiplan den 13. desember, er det kommunestyrets prioriteringer og vedtak som fastsetter kommunes rammebetingelser for å nå vedtatte mål, og definerer nivå og kvalitet på tjenestene i perioden.

Ole Petter Skjævestad
Kommunedirektør

2. UTFORDRINGSBILDET

Som påpekt i de siste års budsjettfremlegg må offentlig sektor i Norge konstatere at den økonomiske «gullalderen» er over. I takt med blant annet demografiske endringer, nedfasing av petroleumsindustrien og store statlige investeringer i vei- infrastruktur, vil offentlig sektor få det trangere. Dette slås blant annet fast i Finansdepartementets Perspektivmeldinger. Det har vært varslet at dette vil Vegårshei kommune merke – og vi merker det.

Kommuneopplegget for 2023 i statsbudsjettet innebærer en nominell vekst i Vegårshei kommunes frie inntekter på rundt 2,8 %. Men når lønns- og prisveksten (deflatoren) anslås til 3,7 %, tilsier dette igjen en realnedgang. Denne realnedgangen kommer i tillegg oppå det at prisnivået er blitt betydelig høyere i 2022. Det nye, høyere prisleiet har permanent effekt i den forstand at beregningsgrunnlaget for (ytterligere) prisvekst inn i 2023 er vesentlig høyere enn hva en senest i vår hadde grunn til å forvente.

Vi opplever også en økning av tjenestebehov særlig knyttet til ressurskrevende tjenester for enkeltbrukere både i oppvekst- og helsesektoren. Ordningen med tilskudd for ressurskrevende brukere dekker en stadig mindre andel av kostnadene til denne gruppen av våre innbyggere. De senere år har statsbudsjettene gitt stadig større andel av kommunalt ansvar for finansiering av disse tjenestene. Et eksempel er den jevnlige økning av innslagspunktet for tilskudd til ressurskrevende tjenester ut over ordinær prisvekst. I tillegg har vi brukere som faller utenfor denne ordningen, og som vi derfor ikke mottar tilskudd for.

Med bakgrunn i dette har kommunedirektøren har hatt følgende målsettinger for budsjettopplegget for 2023:

- Opprettholde et forsvarlig tjenestenivå for innbyggere og ansatte
- Unngå å gjennomføre flere oppsigelser (kapasitet/sårbarhet)
- Være i stand til å beholde og rekruttere nøkkelpersonell
- Unngå finansiering av ordinær drift med bruk av disposisjonsfond
- Unngå å bruke hele utbyttet fra Agder Energi i drift

Opplegget som foreslås ivaretar disse målsettingene, med unntak av den siste.

3. SAMMENDRAG MED OBLIGATORISKE BEVILGNINGSOVERSIKTER OG OPPSTILLINGER

3.1 FORUTSETNINGER OG OVERSIKTER/OPPSTILLINGSPLANER

Nok en gang er det fremlagte budsjettforslaget svært stramt. Etter kommunedirektørens vurdering er det dessverre svært lite eller intet rom for å drive politikk og å omdisponere midler innenfor enhetenes driftsrammer. Det advares også mot å omdisponere ulike fondsavsetninger. Disposisjonsfondet vi har klart å opparbeide oss de siste 2 årene bør opprettholdes som en buffer mot en usikker fremtid.

De økonomiske rammene for enhetene i 2022 har vært svært stramme, og kravet om forsvarlighet og realisme har blitt utfordret. Tøffe kutt som er blitt vedtatt i budsjettene de siste årene er i hovedsak videreført, noe som er svært krevende for enhetene når disse følges opp av nye krav til innsparing og effektivisering. Samtidig har vi det siste året opplevd slitasje i organisasjonen og turnover som er relatert til nedbemanningen og reduksjonen vi

har gjort i kvalitet på tjenestene. I tillegg opplever vi en betydelig økning i tjenestebehov og forventninger hos innbyggerne.

I økonomiplanen for 2022-25 ble det lagt til grunn et utbytte fra Agder Energi på 5,362 mill. for hvert år i perioden 2023-25. Kommunedirektøren konstaterer derfor at på tross av betydelig høyere anslag for utbytteinntektene, spesielt for 2023 og 2024, har det ikke vært rom for å avsette noe av disse merinntektene til fonds eller egenkapitalfinansiering av investeringsutgifter. De økte utbytteinntektene går derfor med til å finansiere generell drift.

Det har også vært nødvendig å disponere 1,2 mill. kroner av integreringstilskuddet for flyktninger for å oppnå balanse i 2023.

Enhetene (rammeområdene) har heller ikke i dette budsjettforslaget blitt kompensert for prisvekst, bortsett fra 600.000 kr for strømutgifter. Prisveksten har vært høy i år, og dette nye, høyere prisleiet kan sies å ha permanent effekt i den forstand at beregningsgrunnlaget for (ytterligere) prisvekst inn i 2023 er vesentlig høyere enn hva en senest i vår hadde grunn til å forvente. Effektiviseringskravet mot enhetene er dermed også høyere denne gang som følge av at rammene ikke er priskompensert. Den særskilte kompensasjonen på 600.000 kr for økte strømutgifter legger ellers til grunn en utflating og i realiteten en ikke helt ubetydelig reduksjon i strømprisene, sammenlignet med det ekstremt høye nivået som vi har opplevd de siste månedene.

Lønnsveksten er på vanlig måte tatt høyde for ved at lønnsoverhenget inn i 2023 alt har ligget inne i «lønnsarkene» (grunnlaget for lønnsbudsjettering) – dvs. er alt fordelt ut på rammeområdene. Det er satt av midler til en lønnsreguleringskonto under 16 Fellesutgifter til fordeling – der det skal fordeles midler fra gjennom året. Årslønnsveksten er i statsbudsjettet anslått å bli 4,2 %. Kommunedirektøren har naturlig nok tatt utgangspunkt i dette lønnsvekstanslaget for 2023.

I vedlegg 3 vises forventet utvikling i selvkostområdene, hvor spesielt gebyrene på vann og avløp får store økninger i kommende 4-årsperiode. Dette henger sammen med større investeringer som er gjort, og planlagt gjennomført både på Myra vannverk (nytt høydebasseng) og Ubergsmoen vannverk, og at det er relativt få abonnenter som skal dele på kostnadene.

Fra 2022 til 2023 foreslås en samlet gebyrøkning på rundt 14,8 % for VA-økning. Vann øker mest med 20 %, 22 %, 25 % og 20 % økning i 2023-2026. Dette inkluderer investering på 8 millioner i Myra høydebasseng og 15 millioner til Ubergsmoen Vannforsyning. Avgiftsnivået for avløp øker 12 % årlig i perioden. På avløpssiden er det ikke foreslått noen større investeringer i perioden. I perioden 2022 til 2026 øker samlet gebyr med 11 073 kr, fra 14 008 kr i 2022 til 25 081 kr i 2026.

Inntektssiden ellers for ramme-/budsjettområdene er også nøye gjennomgått, og det er foreslått mindre justeringer og økninger av øvrige brukerbetalinger for tjenester knyttet til kommunens virksomhet. Kommunedirektøren vil ikke definere disse økningene som dramatiske for 2023.

Midler på disposisjonsfond ved inngangen til i år utgjorde nærmere 19,1 mill. kr (inkl. midlene på disposisjonsfond flyktninger). Kommunedirektøren ser mulighet for at regnskapet for 2022 kan gjøres opp uten å tære på noen disposisjonsfondsmidler, men det hviler blant annet en del på kompensasjonen for korona-utgiftene i år. Det avsettes til disposisjonsfond med ca. 250.000 kr i 2024 og 405.000 kr i 2025, mens det ikke avsettes (eller brukes) noe av midler

fra disposisjonsfond i forslaget til årsbudsjett 2023. For 2026 er driftsdelen saldert med bruk av disposisjonsfond med om lag 2,86 mill. kroner. Samlet tæres det derfor på midler avsatt på disposisjonsfond med 2 ¼ mill. kr i løpet av planperioden.

Det skal ikke legges skjul på at enhetenes rammer inneholder tilnærmet 0 i buffer mot uforventede hendelser. En snørik vinter eller en ny ressurskrevende bruker er nok til at kommunen må bruke fra sine oppsparte midler. For å dempe den negative økonomiske konsekvensen av manglende robusthet i enhetenes rammer, har kommunedirektøren forsøkt å avsette midler hvert år til disposisjonsfond. Dessverre endte altså salderingsrundene for årsbudsjett 2023 med at det ikke ble funnet rom for nye avsetninger til disposisjonsfond. Kommunedirektøren har imidlertid denne gang *ikke* måtte legge inn noen uspesifiserte innsparingskrav på ramme-/budsjettområdene som ledd i salderingen.

Kommunestyrets vedtak:

Drift

Bevilgningsoversikter drift ifølge § 5-4, 1. og 2. ledd i økonomiforskriften vises nedenfor:

Økonomisk oversikt drift jf. § 5-4.1	Reg budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026
Rammetilskudd	- 101 501 000	- 106 698 000	- 110 592 000	- 111 079 000	- 110 879 000
Inntekts- og formuesskatt	- 55 847 055	- 55 707 000	- 55 957 000	- 56 307 000	- 56 647 000
Eiendomsskatt	- 5 642 740	- 5 842 740	- 5 872 740	- 5 872 740	- 5 872 740
Andre generelle driftsinntekter	- 3 923 287	- 11 622 287	- 11 412 287	- 10 420 287	- 10 388 287
SUM GENERELLE DRIFTSINNTEKTER	- 166 914 082	- 179 870 027	- 183 834 027	- 183 679 027	- 183 787 027
Sum bevilgninger drift, netto	161 427 149	177 158 255	177 744 055	175 251 936	173 224 443
Avskrivinger	-	-	-	-	-
SUM NETTO DRIFTSUTGIFTER	161 427 149	177 158 255	177 744 055	175 251 936	173 224 443
BRUTTO DRIFTSRESULTAT	**- 5 486 933**	**- 2 711 772**	**- 6 089 972**	**- 8 427 091**	**- 10 562 584**
Renteinntekter	- 1 620 572	- 2 994 572	- 3 033 500	- 3 033 500	- 3 033 500
Utbytter	- 6 113 549	- 12 271 500	- 9 257 500	- 7 624 500	- 5 446 500
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	-	-	-	-	-
Renteutgifter	5 509 516	9 325 066	9 302 404	9 623 934	10 553 785
Avdrag på lån	9 711 303	8 283 303	8 584 983	9 173 863	12 106 463
NETTO FINANSUTGIFTER	**7 486 698**	**2 342 297**	**5 596 387**	**8 139 797**	**14 180 248**
Motpost avskrivinger	-	-	-	-	-
NETTO DRIFTSRESULTAT	**1 999 765**	**- 369 475**	**- 493 585**	**- 287 294**	**3 617 664**
Disponering eller dekning av netto driftsresultat	-	-	-	-	-
Overføring til investering	-	-	-	-	-
Avsetninger til bundne driftsfond	313 200	313 200	313 200	343 777	957 919
Bruk av bundne driftsfond	- 2 982 509	- 187 504	- 48 931	- 45 618	- 46 972
Avsetninger til disposisjonsfond	2 081 589	243 779	250 914	405 937	-
Bruk av disposisjonsfond	- 1 412 045	-	- 21 598	- 416 802	- 4 528 611
Dekning av tidligere års merforbruk	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
SUM DISP. ELLER DEKNING AV NTO DRIFTSRES.	- 1 999 765	369 475	493 585	287 294	- 3 617 664
FREMFØRT TIL INNDEKNING I SENERE ÅR	-	-	-	-	-

Netto driftsresultatet er altså budsjettert svakt positivt for årene 2023-25,– mens det er negativt på 3,6 mill. kr i 2026. Størrelsen på det positive netto driftsresultatet i 2024 og 2025 ligger også langt under den resultatmarginen (minimum 1,75 % av sum driftsinntekter) som blir oppfattet å være bærekraftig på sikt.

Økonomisk oversikt drift jf. § 5-4.2	Reg budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026
10 Kommunedirektør og stab					
Driftsinntekter	-216 175	-180 108	-180 108	-180 108	-180 108
Driftsutgifter	8 306 309	9 362 039	9 410 482	9 410 277	9 410 277
Netto	8 090 134	9 181 931	9 230 374	9 230 169	9 230 169
12 IKT-kostnader					
Driftsinntekter	-37 500	-45 000	-45 000	-45 000	-45 000
Driftsutgifter	3 875 254	3 945 002	4 050 582	4 050 582	4 050 582
Netto	3 837 754	3 900 002	4 005 582	4 005 582	4 005 582
14 Tilskuddsordninger					
Driftsinntekter	-22 540	-21 290	-21 290	-21 290	-21 290
Driftsutgifter	14 989 092	15 353 482	15 410 622	15 410 622	15 410 622
Netto	14 966 552	15 332 192	15 389 332	15 389 332	15 389 332
16 Fellesutgifter til fordeling					
Driftsinntekter	-225 000	-225 000	-225 000	-225 000	-225 000
Driftsutgifter	7 061 235	-279 086	-242 523	-242 523	-242 523
Netto	6 836 235	-504 086	-467 523	-467 523	-467 523
20 Enhet oppvekst					
Driftsinntekter	-4 376 055	-5 785 916	-5 785 916	-5 773 916	-5 773 916
Driftsutgifter	47 574 716	53 531 085	54 088 046	53 814 572	53 269 571
Netto	43 198 661	47 745 169	48 302 130	48 040 656	47 495 655
42 Barnevern					
Driftsinntekter	0	0	0	0	0
Driftsutgifter	7 061 200	7 061 200	7 061 200	7 061 200	7 061 200
Netto	7 061 200	7 061 200	7 061 200	7 061 200	7 061 200
50 Enhet helse og mestring					
Driftsinntekter	-10 917 303	-12 205 728	-12 205 728	-12 205 728	-12 205 728
Driftsutgifter	78 955 310	93 842 414	95 227 027	94 237 027	94 205 027
Netto	68 038 007	81 636 686	83 021 299	82 031 299	81 999 299
60 Enhet samfunn og infrastruktur					
Driftsinntekter	-14 729 734	-17 431 106	-18 532 921	-19 804 900	-21 255 392
Driftsutgifter	27 520 205	31 589 790	31 639 309	31 639 309	31 639 309
Netto	12 790 471	14 158 684	13 106 388	11 834 409	10 383 917
70 Politisk aktivitet og valg					
Driftsinntekter	-17 617	-24 678	-17 617	-19 678	-19 678
Driftsutgifter	1 678 409	1 889 155	1 820 155	1 853 755	1 853 755
Netto	1 660 792	1 864 477	1 802 538	1 834 077	1 834 077
90 Frie disponible inntekter, finans og avsetninger					
Driftsinntekter	-5 271 407	-3 443 000	-3 944 000	-3 944 000	-3 944 000
Driftsutgifter	218 750	225 000	236 735	236 735	236 735
Netto	-5 052 657	-3 218 000	-3 707 265	-3 707 265	-3 707 265

Økonomisk oversikt drift ser slik ut:

Økonomisk oversikt drift §5-6	Reg budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026
Rammetilskudd	-101 501 000	-106 698 000	-110 592 000	-111 079 000	-110 879 000
Inntekts- og formuesskatt	-55 847 055	-55 707 000	-55 957 000	-56 307 000	-56 647 000
Eiendomsskatt	-5 642 740	-5 842 740	-5 872 740	-5 872 740	-5 872 740
Andre skatteinntekter	0	0	0	0	0
Andre overføringer og tilskudd fra staten	-3 923 287	-11 622 287	-11 412 287	-10 420 287	-10 388 287
Overføringer og tilskudd fra andre	-17 466 440	-18 275 313	-18 769 252	-18 759 313	-18 759 313
Brukerbetalinger	-3 919 999	-4 219 999	-4 219 999	-4 219 999	-4 219 999
Salgs- og leieinntekter	-14 426 892	-16 866 514	-17 968 329	-19 240 308	-20 690 800
SUM DRIFTSINNTEKTER	**-202 727 413**	**-219 231 853**	**-224 791 607**	**-225 898 647**	**-227 457 139**
Lønnsutgifter	94 722 508	107 029 385	108 350 761	107 251 962	107 185 962
Sosiale utgifter	28 115 124	27 117 153	27 292 383	27 252 909	27 241 908
Kjøp av varer og tjenester	66 870 345	74 403 843	75 040 352	74 958 485	74 458 485
Overføringer og tilskudd til andre	7 532 503	7 969 700	8 018 139	8 008 200	8 008 200
Avskrivninger	0	0	0	0	0
SUM DRIFTSUTGIFTER	**197 240 480**	**216 520 081**	**218 701 635**	**217 471 556**	**216 894 555**
BRUTTO DRIFTSRESULTAT	-5 486 933	-2 711 772	-6 089 972	-8 427 091	-10 562 584
Renteinntekter	-1 620 572	-2 994 572	-3 033 500	-3 033 500	-3 033 500
Utbytter	-6 113 549	-12 271 500	-9 257 500	-7 624 500	-5 446 500
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	0	0	0	0	0
Renteutgifter	5 509 516	9 325 066	9 302 404	9 623 934	10 553 785
Avdrag på lån	9 711 303	8 283 303	8 584 983	9 173 863	12 106 463
NETTO FINANSUTGIFTER	7 486 698	2 342 297	5 596 387	8 139 797	14 180 248
Motpost avskrivninger	0	0	0	0	0
NETTO DRIFTSRESULTAT	**1 999 765**	**-369 475**	**-493 585**	**-287 294**	**3 617 664**
Disponering eller dekning av netto driftsresultat	0	0	0	0	0
Overføring til investering	0	0	0	0	0
Avsetninger til bundne driftsfond	313 200	313 200	313 200	343 777	957 919
Bruk av bundne driftsfond	-2 982 509	-187 504	-48 931	-45 618	-46 972
Avsetninger til disposisjonsfond	2 081 589	243 779	250 914	405 937	0
Bruk av disposisjonsfond	-1 412 045	0	-21 598	-416 802	-4 528 611
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	0	0
SUM DISPONERINGER ELLER DEKNING AV NETTO DRIFTSRESULTAT	-1 999 765	369 475	493 585	287 294	-3 617 664
FREMFØRT TIL INNDEKNING I SENERE ÅR	0	0	0	0	0
Netto driftsresultat i % av sum driftsinntekter	**-1,0 %**	**0,2 %**	**0,2 %**	**0,1 %**	**-1,6 %**
Vedtatt måltall for Vegårshei kommune	0,5 %	0,5 %	0,5 %	0,5 %	0,5 %
Gitt budsjettert nivå på sum driftsinntekter måtte netto driftsresultat vært dette for å nå vedtatt måltall	- 1 013 637	- 1 096 159	- 1 123 958	- 1 129 493	- 1 137 286
Netto driftsresultat må forbedres så mye for å nå måltall	3 013 402	726 684	630 373	842 199	4 754 950

Vegårshei kommune ønsker å legge netto driftsresultat som styringsmål for bærekraftig kommuneøkonomi. Som måltall i gjeldende strategi er målet 0,5 % i positivt regnskapsresultat. I praksis er dette vurdert som netto driftsresultat / sum driftsinntekter. I hele økonomiplanperioden vil økonomien være så stram at vi ikke klarer å nå dette målet.

Investering

Økonomiplanen består naturlig nok også av en investeringsdel, og dermed er det også slik at et årsbudsjett omfatter både et driftsbudsjett og et investeringsbudsjett. Nedenfor vises bevilgningsoversikt investering iht. § 5-5, 1. ledd i økonomiforskriften. De enkelte investeringsprosjektene er spesifisert og nærmere omtalt i kapittel 7.

Bevilgningsoversikt investering jf. §5-5.1	Reg budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026
Investeringer i varige driftsmidler	25 037 090	4 197 500	2 475 000	1 725 000	1 600 000
Tilskudd til andres investeringer	-	2 428 000	607 000	-	-
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	615 000	615 000	615 000	615 000	615 000
Utlån av egne midler	-	-	-	-	-
Avdrag på lån	-	-	-	-	-
SUM INVESTERINGSUTGIFTER	25 652 090	7 240 500	3 697 000	2 340 000	2 215 000
Kompensasjon for merverdiavgift	- 877 500	- 499 500	- 475 000	- 225 000	- 200 000
Tilskudd fra andre	-	-	-	-	-
Salg av varige driftsmidler	- 1 000 000	- 1 000 000	- 900 000	- 1 300 000	- 1 300 000
Salg av finansielle anleggsmidler	-	-	-	-	-
Utdeling fra selskaper	-	-	-	-	-
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	-	-	-	-	-
Bruk av lån	- 23 599 590	- 4 572 000	- 2 322 000	- 815 000	-
SUM INVESTERINGSINNTEKTER	- 25 477 090	- 6 071 500	- 3 697 000	- 2 340 000	- 1 500 000
Videreutlån	10 000 000	15 000 000	10 000 000	10 000 000	10 000 000
Bruk av lån til videreutlån	- 10 000 000	- 15 000 000	- 10 000 000	- 10 000 000	- 10 000 000
Avdrag på lån til videreutlån	2 869 928	3 656 511	3 712 816	3 771 156	3 829 563
Mottatte avdrag på videreutlån	- 2 869 928	- 3 656 511	- 3 712 816	- 3 771 156	- 3 829 563
NETTO UTGIFTER VIDEREUTLÅN	-	-	-	-	-
Overføring fra drift	-	-	-	-	-
Avsetninger til bundne investeringsfond	-	-	-	-	-
Bruk av bundne investeringsfond	-	-	-	-	-
Avsetninger til ubundet investeringsfond	1 000 000	-	-	-	-
Bruk av ubundet investeringsfond	- 1 175 000	- 1 169 000	-	-	- 715 000
Dekning av tidligere års udekket beløp	-	-	-	-	-
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	- 175 000	- 1 169 000	-	-	- 715 000
Fremført til inndekning i senere år udekket beløp	-	-	-	-	-

Kommunens lånegjeld – utenom formidlingslånene tatt opp i Husbanken, vil utvikle seg slik ifølge kommunedirektørens budsjettframlegg:

Lånegjeld ex startlån	2023	2024	2025	2026	Totalt
Låneopptak	4 572 000	2 322 000	815 000		
- Avdrag	8 283 303	8 584 983	9 173 863	12 106 463	
= Økning/reduksjon i gjeld	- 3 711 303	- 6 262 983	- 8 358 863	- 12 106 463	- 30 439 612

Kommunestyrets vedtak følger kommunedirektørens forslag på enhetsnivå. Eneste unntak er noen økte tilskudd vist i egen tabell, 15000 i økt ramme for innkjøp av bøker til bibliotek, og fjerning av to investeringsprosjekter. Delkapittel 3.2 er derfor en grei beskrivelse av vesentlige endringer fra 2022 til 2023

3.2 OM ENHETENES RAMMER

Kommunedirektørens forslag til budsjett 2023 og økonomiplan 2023- 2026 baserer seg i hovedsak på en videreføring av nivået på tjenestene med en del justeringer og korrigeringer. Vi har vektlagt å følge opp føringene fra Strategi 2023, vedtatt av kommunestyret i PS 22/38 - 30.08.22. (se kapitlet om mål og satsingsområder senere i dokumentet) Vi mener å ha fått dette til på en tilfredsstillende måte, selv om det ikke har vært mulig å prioritere alle mål og tiltak fullt ut.

Enhetene har vært svært nøkterne og lojale mht. innmelding av nye eller økte behov, og vi har klart å ivareta disse i større grad enn det som har vært tilfelle de siste årene. Dette har imidlertid vært helt nødvendig, da vi må erkjenne at kravene til et forsvarlig tjenestenivå har vært utfordrende de siste årene. Vi har vært i stand til å ivareta kjente økte tjenestebehov, men det finnes ikke buffere i enhetene som kan håndtere at det oppstår uforutsette situasjoner eller nye behov for ressurskrevende tjenester.

Det vises til enhetsledernes kommentarer som framkommer i vedleggsdelen. Disse må oppfattes som reelle, og må leses. Her synliggjøres konsekvenser de økonomiske rammene får for forutsetningene for å løse oppdraget som beskrives i innledningen. Det er viktig at kommunestyret som bærer ansvaret for tjenesteleveransen til innbyggerne, har et riktig og realistisk bilde av tjenestene vi leverer. Kommunedirektøren ser med respekt på den krevende oppgaven enhetslederne er pålagt med å drive innenfor de foreslåtte rammene.

Tabellene under viser hva kommunedirektøren har klart å prioritere, og hvilke ønskede tiltak som ikke har fått plass i kommunedirektørens forslag til budsjett. Tabellen bør leses sammen med enhetsledernes kommentarer i vedleggsdelen.

Oppvekst:

BUDSJETTANSVARSOMRÅDE OPPVEKST - ENDRINGER I RAMMEFORUTSETNINGENE					
		2023	2024	2025	2026
	Konsekvensjusteringer:				
1	Fastlønn med tilleg	3 158 841	3 158 841	3 158 841	3 158 841
2	Vikarlønn lærere	358 424	358 424	358 424	358 424
3	Vikarlønn sykefravær utover arbeidsgiverperioden	-250 000	-250 000	-250 000	-250 000
4	Lønn lærlinger - trekkpliktig	-517 315	-517 315	-517 315	-517 315
5	Arbeidgivers andel KLP - pensjon	1 152 794	1 152 794	1 152 794	1 152 794
6	Arbeidsgiveravgift	447 605	447 605	447 605	447 605
7	Sykelønnsrefusjon	-530 000	-530 000	-530 000	-530 000
8	Refusjon fra kommuner	-330 000	-330 000	-330 000	-330 000
	Tiltak:				
1	Skole: Alternativ opplæringsarena	250 000	250 000	250 000	250 000
2	Skole: Ressurskrevende bruker, §13 unntatt offentlighet	500 000	500 000	500 000	0
3	Skole: Skoleskyss, alternativ opplæringsarena og ressurskrevende brukere	300 000	300 000	200 000	200 000
4	Skole: Tospråklig fagassistent	227 652	558 542	397 068	352 067
5	Skole: Utgifter til undervisningsmateriell, fagfornyelsen	100 000	100 000	100 000	100 000
6	Skole: Utgifter til strøm, skole og SFO	150 000	150 000	150 000	150 000
7	Barnehager: Fagarbeider barne- og ungdomsarbeider 60%	357 361	357 361	357 361	357 361
8	Barnehage: Utgifter til vikar Veg bhg (UBM)	357 361	357 361	357 361	357 361
9	Kommunepsykolog 20%	99 267	211 770	211 770	211 770
10	Stab: Barnehagemyndighet/merkantil støtte 20%	132 356	132 356	132 356	132 356
	Sum rammeendring:	***5 964 346***	***6 407 739***	***6 146 265***	***5 601 264***
	Tiltak ikke inne i kommunedirektørens budsjettframlegg:				
1	Skole: Miljøterapeut 50%	504 322	504 322	504 322	504 322
2	Skole: Pedagog 50% (intensiv lese- og skriveopplæring)	407 907	407 907	407 907	407 907
3	SFO: Utgifter til vikar (SFO)	132 356	132 356	132 356	132 356

Helse og mestring

BUDSJETTANSVARSOMRÅDE HELSE OG MESTRING - ENDRINGER I RAMMEFORUTSETNINGENE					
		2023	**2024**	**2025**	**2026**
	Konsekvensjusteringer:				
1	Fast lønn med tillegg	2 264 675	2 264 675	2 264 675	2 264 675
2	Redusert utgifter til vikarlønn ferie	-450 000	-450 000	-450 000	-450 000
3	Redusert lønn lærlinger - trekkpliktig	-371 244	-371 244	-371 244	-371 244
4	Introduksjonsstønad	3 896 332	5 085 000	4 095 000	4 063 000
5	Arb.givers andel KLP - pensjon	3 086 150	3 086 150	3 086 150	3 086 150
6	Arbeidsgiveravgift	652 011	652 011	652 011	652 011
7	Kjøp fra kommuner	2 832 000	2 832 000	2 832 000	2 832 000
8	Kjøp fra andre (private)	1 200 000	1 200 000	1 200 000	1 200 000
9	Sosialhjelp - livsopphold	290 000	290 000	290 000	290 000
10	Oppholdsbetaling institusjon - langtid	-300 000	-300 000	-300 000	-300 000
11	Refusjon fra staten	-317 800	-317 800	-317 800	-317 800
12	Sykelønnsrefusjon	-1 230 000	-1 230 000	-1 230 000	-1 230 000
	Tiltak:				
1	Boveiledertjenesten 170%	1 721 463	1 721 463	1 721 463	1 721 463
2	Reduksjon i lønnsutgifter legetjenesten	-258 094	-258 094	-258 094	-258 094
3	Styrke tjenesten psykisk helse og rus 100% stilling	655 559	655 559	655 559	655 559
4	Økt strømkostnader	150 000	150 000	150 000	150 000
	Sum rammeendring:	***13 821 052***	***15 009 720***	***14 019 720***	***13 987 720***
	Tiltak ikke inne i kommunedirektørens budsjettframlegg:				
1	Koordinator (foreløpig ivaretatt, se enhetens kommentarer)	307 043	307 043	307 043	307 043
2	Barnekoordinator (se Enhet oppvekst)	504 322	504 322	504 322	504 322

Samfunn og infrastruktur

BUDSJETTANSVARSOMRÅDE SAMFUNN OG INFRASTRUKTUR - ENDRINGER I RAMMEFORUTSETNINGENE					
		2023	2024	2025	2026
	Konsekvensjusteringer:				
1	Økte strømutgifter på enheten	300 000	300 000	300 000	300 000
2	Lavere gebyrinntekt byggsaksbehandling	150 000	150 000	150 000	150 000
3	Økte kommunale avgifter brannstasjonen (og tekn. driftsentral)	50 000	50 000	50 000	50 000
4	Kontroll avbrannslokningsutstyr (må kjøpe tjenester)	10 000	10 000	10 000	10 000
5	Investeringer i regi av Østre Agder Brannvesen, vår del	100 000	100 000	100 000	100 000
6	Ny stilling rådgiver skogbruk og næring (er tatt inn i lønnsarket)	0	0	0	0
7	Økt stilling kommuneoverlege, menlavere lønn (er med i lønnsarket)	0	0	0	0
8	Ikke forsvarlig å redusere renholdstjenesten (er med i lønnsarket)	0	0	0	0
9	Serviceavtaler nytt kloakkrenseanlegg	300 000	300 000	300 000	300 000
10	Avtale skadedyrbekjempelse skole er avsluttet	-30 000	-30 000	-30 000	-30 000
11	Støvbinder veier (veisalt) - prisstigning	10 000	10 000	10 000	10 000
12	Vedlikehold brannstasjon og teknisk driftssentral	20 000	20 000	20 000	20 000
13	Økt husleie kommunale utleieboliger (kun en ledig 12 mnd)	-150 000	-150 000	-150 000	-150 000
14	Økt husleie omsorgsboliger (kun en ledig 12 mnd)	-100 000	-100 000	-100 000	-100 000
15	Økt husleie kKlokkartunet (utleid 3 av 4 leiligheter - før kun 2)	-90 000	-90 000	-90 000	-90 000
16	Økt husleie kommunehuset (prisstigning)	-8 000	-8 000	-8 000	-8 000
17	Økte kommunale avgifgter kommunehuset	8 000	8 000	8 000	8 000
18	Økte kommunale avgifter trygde- og omsorgsboliger	30 000	30 000	30 000	30 000
19	Økte kommunle avgifter skolen	34 000	34 000	34 000	34 000
20	Økte kommunale avgifgter kommunale utleieboliger	140 000	140 000	140 000	140 000
	Tiltak:				
1					
2					
	Sum rammeendring:	***774 000***	***774 000***	***774 000***	***774 000***
	Tiltak ikke inne i kommunedirektørens budsjettframlegg:				
1	Nye brøytekontrakter høsten 2023 - antatt høyere kostnader	100 000	200 000	200 000	200 000
2	Sommervedlikehold veier, økt behov for å holde veiene i orden (grus)	300 000	300 000	300 000	300 000

Andre budsjettansvarsområder

ANDRE BUDSJETTANSVARSOMRÅDER I SUM - ENDRINGER I RAMMEFORUTSETNINGENE					
		2023	2024	2025	2026
	Konsekvensjusteringer:				
1	Drift av frivilligsentral (40 % av driften)	30 000	30 000	30 000	30 000
2	Tilskudd til Vegårsheidagene	15 000	15 000	15 000	15 000
	Tiltak:				
1	Innkjøp av valgutstyr	20 000	0	0	0
2					
	Sum rammeendring:	***65 000***	***45 000***	***45 000***	***45 000***
	Tiltak ikke inne i kommunedirektørens budsjettframlegg:				
1					
2					

3.3 LØNNSKOSTNADER, INKL. SOSIALE KOSTNADER OG MED FRADRAG FOR REFUSJONER

Beskrivelse	Budsjett 2021	Reg budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026
Vegårshei						
Fast lønn	77 778 861	79 492 775	87 467 512	87 804 753	87 682 753	87 648 753
Vikarlønn	5 888 330	6 273 818	6 254 850	6 254 850	6 254 850	6 254 850
Ekstrahjelp	587 330	452 509	472 509	472 509	472 509	472 509
Overtid	525 000	525 000	560 000	560 000	560 000	560 000
Annen lønn	1 025 701	2 627 306	2 544 151	2 336 898	2 336 899	2 336 899
Vedlikeh og nybygg	0	0	0	0	0	0
Løn renhold	3 075 884	2 822 872	3 271 694	3 271 694	3 271 694	3 271 694
Folkevalgte	1 243 478	1 211 541	1 278 050	1 268 050	1 278 050	1 278 050
Kvalifisering og introduk stønad	467 607	767 607	4 663 939	5 852 607	4 862 607	4 830 607
Skyss og kost	518 080	549 080	516 680	529 400	532 600	532 600
SUM LØNNSUTG	91 110 271	94 722 508	107 029 385	108 350 761	107 251 962	107 185 962
Pensjon og aga	25 005 754	28 115 124	27 117 153	27 292 383	27 252 909	27 241 908
SUM BRT LØNNSUTG	116 116 025	122 837 632	134 146 538	135 643 144	134 504 871	134 427 870
Lønnsrefusjoner	-2 170 000	-2 090 000	-4 168 000	-4 168 000	-4 168 000	-4 168 000
SUM NTO LØNNSUTG	113 946 025	120 747 632	129 978 538	131 475 144	130 336 871	130 259 870

3.4 EIENDOMSSKATT PÅ NÆRING

Eiendomsskatt på næring ligger ikke inne som en forutsetning i kommunedirektørens forslag.

Dette er imidlertid et inntektspotensial staten har gitt oss, og mange kommuner har tatt dette i bruk for å fortsatt kunne være i stand til å levere tilfredsstillende basistjenester til innbyggerne.

Man vil ikke kunne si noe sikkert eller eksakt om hvordan dette vil slå ut for den enkelte næringseiendom før eventuell taksering er gjennomført og regelverk vedtatt, men de foreløpige anslagene som ble gjort i 2020 tilsier at et næringsbygg på 650 m2 (tilsvarer Byggern i 2020) vil få en årlig eiendomsskatt på ca. kr. 13.000,-. Driftsbygninger tilknyttet landbrukseiendommer kan ikke beskattes. Det vil antakelig være eierne av kraftlinjer og ledningsnett som vil sørge for det vesentlige av inntekt til kommunen.

Samlet inntektspotensial vil kunne være omtrent slik:
2023: 355`+ 300`- 200` = kr. 455 000
2023: 426`+ 360` = kr. 786 000
2024: 487`+ 420` = kr. 917 000
2026: 487`+ 420` = kr. 917 000

Kommunedirektøren har imidlertid valgt å forholde seg til budsjettvedtaket for 2021, hvor forslaget om å innføre eiendomsskatt på næring ble forkastet. Det ble heller ikke foreslått som tiltak for 2022. Det er også et argument mot å innføre eiendomsskatt på næring at næringslivet i kommunen vil bli belastet med økt arbeidsgiveravgift i årene fremover.

3.5 IKKE LOVPÅLAGTE TILSKUDD OG STØTTEORDNINGER

Ulike tilskuddsordninger utgjør en del av kommunens kostnader som ikke er enten strengt nødvendige eller lovpålagte, og det ligger dermed innenfor det administrative og politiske handlingsrommet å redusere disse kostnadene.

Kommunedirektøren foreslår ikke kutt i disse tilskuddene i 2023.Tabellen under viser hva det gis tilskudd nå.

Tilskudd til:	**K-styre vedtak 2022**	**Budsjettforslag 2023**	**K-styre vedtak 2023**
Ungdomsklubben Villheia	27 000	27 000	30 000
Ungdomsklubben NITO	27 000	27 000	30 000
Kulturmidler (Lag og foreninger)	40 000	40 000	40 000
Ungdommens kulturmidler (L&F)	5 000	5 000	5 000
Vegårshei Bygdetun	80 000	80 000	90 000
Vegårshei Frivilligsentral	273 000*	303 000*	303 000
Vegårshei Ski og Aktivitetssenter	100 000	100 000	110 000
Bygdekino	19 000	23 000	23 000
Private veier	79 000	79 000	100 000
TV aksjonen	5 000	5 000	5 000
Togtaxi	10 000	10 000	10 000
Vegårsheidagene	0	15 000**	15 000
SUM	**665 000**	**714 000**	**761 000**

* Kommunen må etter en forskriftsendring i 2022 dekke 40 % av finansieringen av drift av frivilligsentralen med egne midler for å kunne søke og motta statlig tilskudd. Dette må også ligge inne i økonomiplanen.
Det statlige tilskuddet fra Kulturdepartementet som videreformidles av kommunen kommer i tillegg kommunens tilskudd. I 2022 betalte ikke kommunen ut egne midler, men videreformidlet det statlige.
** Det er lagt inn et årlig tilskudd på 15 000,- til Vegårsheidagene etter vedtak i sak 22/24 Tertialrapport 1. 2022.
Disse to postene + en liten økning til bygdekino utgjør til sammen en økning på kr. 49 000-

4. ORGANISERING OG STYRING

4.1. POLITISK STRUKTUR

Kommunestyret (17 medlemmer) er kommunens øverste politiske organ. Kommunestyret gjør vedtak på vegne av kommunen så langt ikke annet følger av lov eller delegeringsvedtak. Kommunestyret har følgende politiske fordeling:
KRF: ordfører + 6
Høyre: varaordfører + 1
SP: 4
AP: 4

Vegårsheikommune styres etter formannskapsmodellen. Dette er hovedmodell i kommuneloven og innebærer at formannskapet velges av kommunestyret etter partienes forholds vise representasjon i kommunestyret. *Formannskapet* (5 medlemmer) behandler økonomiplan, årsbudsjett og skattevedtak, og er ansvarlig for den løpende styringen av arbeidet med kommuneplanen og investeringssaker. Formannskapet behandler for øvrig saker i henhold til reglementet.
Vegårshei kommune har følgende råd og utvalg:

- Formannskap
- Planutvalg
- Administrasjonsutvalg
- Valgstyret
- Klageutvalg
- Rådgivende utvalg:
  - Råd for eldre og personer med funksjonsnedsettelse, ungdomsråd
  - Beredskapsråd (formannskapets medlemmer)

I tillegg er det valgt representanter til kontrollutvalg, foretak og selskaper, samt flere utvalg jfr. Kommuneloven kapittel 5 og 7..

Myndighet og ansvar fremgår av vedtak, retningslinjer og reglementer.

4.2. ADMINISTRATIV STRUKTUR

Kommunedirektøren er kommunens øverste administrative leder. Kommunedirektøren leder arbeidet med å forberede saker for folkevalgte organer, og er ansvarlig for at disse er forsvarlig utredet. Kommunedirektøren har videre ansvar for å gjennomføre og iverksette politiske vedtak. Kommunedirektørens ansvar og myndighet er nærmere beskrevet i kommuneloven kapitel 13 og delegeringsreglementet vedtatt av kommunestyret. Kommunedirektøren er bindeleddet mellom kommunens politiske ledelse og kommunens ansatte.

Kommunedirektørens *ledergruppe* består i tillegg til kommunedirektøren av kommunens tre enhetsledere, HR rådgiver, økonomisjef og organisasjonssjef. Enhetslederne er *delegert totalansvar* for sine respektive enheter. Dette innebærer at enhetslederne har nødvendig myndighet for å sikre enhetenes drift, både når det gjelder faglige, økonomiske, personalmessige og organisatoriske forhold.

Administrativt organisasjonskart for Vegårshei kommune:

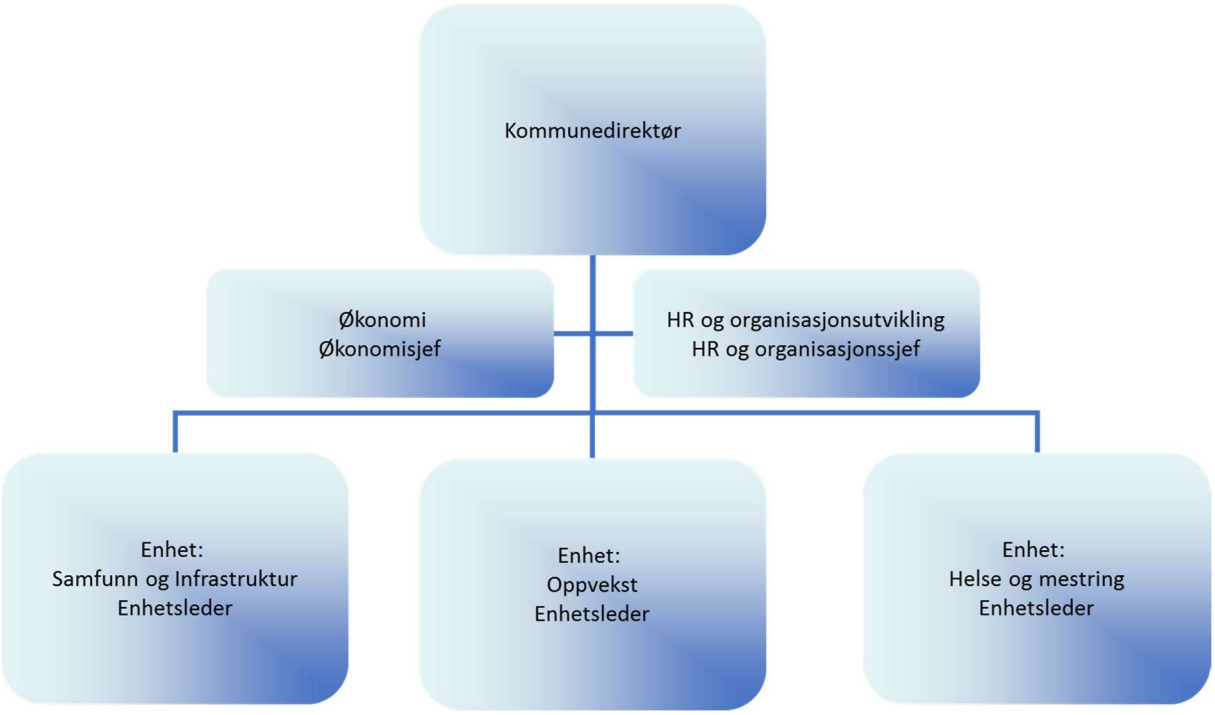

4.3. PLAN- OG STYRINGSSYSTEM

Plan- og styringssystemet skal ivareta de folkevalgtes ansvar for strategisk styring og prioriteringer, og kommunedirektørens ansvar for å iverksette politiske vedtak og styringssignaler.

En forenklet modell kan illustreres på denne måten:

Årsplanhjulet

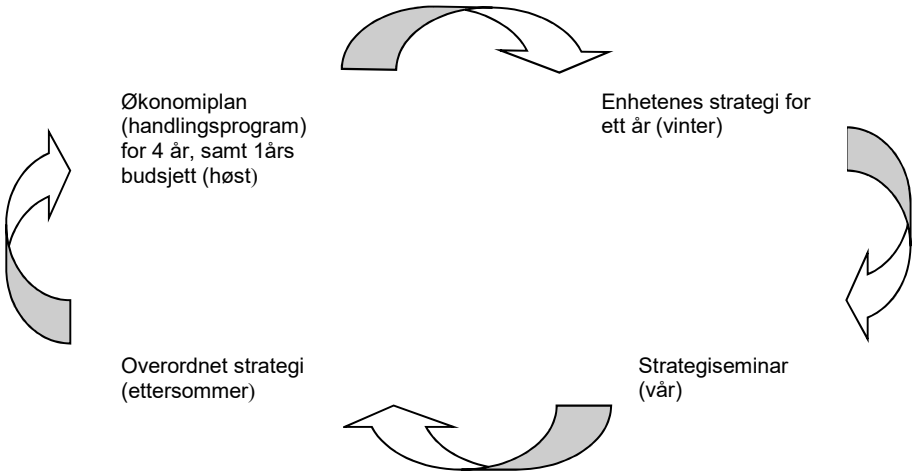

1-årshjulet i sammenheng med 4-årshjulet

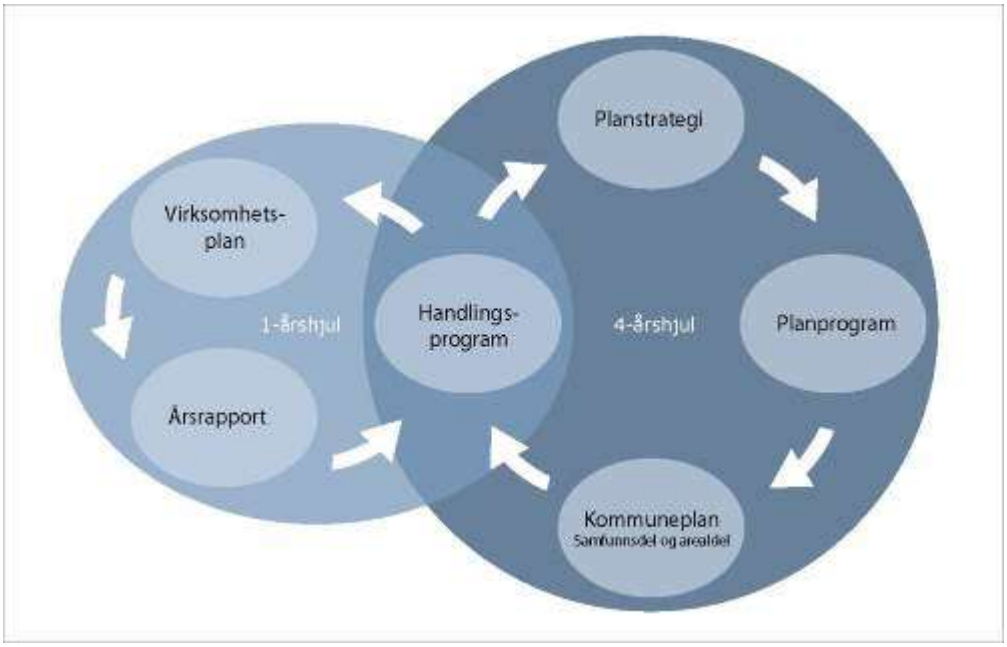

Figuren under viser Vegårshei kommunes plansystem. Alle kommunens overordnede planer og strategidokumenter vedtas av kommunestyret.

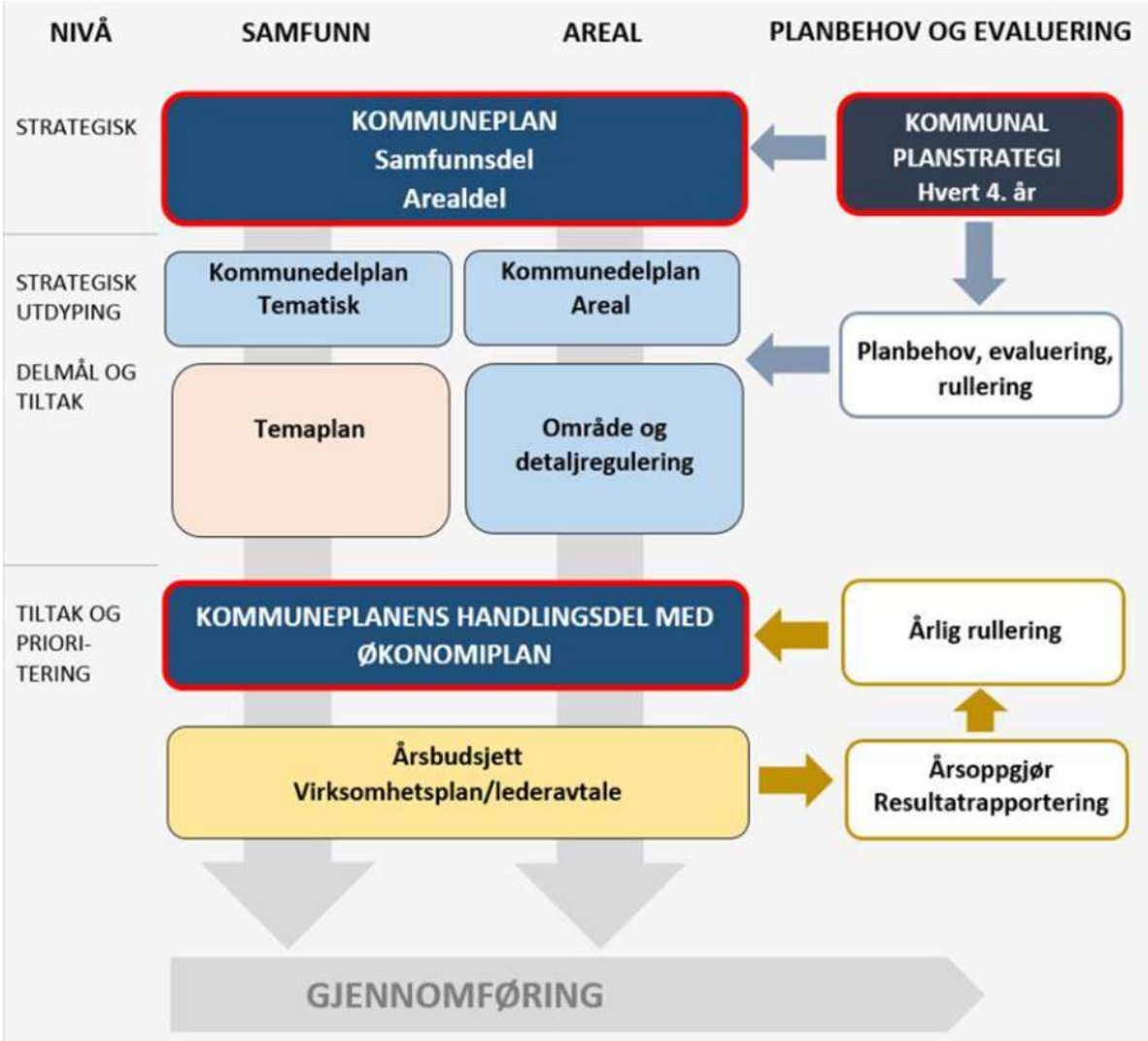

Planstrategien
Kommunestyret skal minst én gang i hver valgperiode (fireårsperioden), og senest innen ett år etter konstituering, utarbeide og vedta en kommunal planstrategi. Planstrategien er første ledd i kommunens plansystem og i kommunens langsiktige samfunnsplanlegging.

Kommuneplanen
Kommuneplanen er kommunens overordnede strategiske styringsdokument og inneholder mål og retningsvalg for kommunens utvikling. Kommuneplanen består av en samfunnsdel og en arealdel. Kommuneplanen utarbeides vanligvis for en periode på 12 år og revideres hvert fjerde år.

Før selve arbeidet med kommuneplanen igangsettes skal det utarbeides et planprogram for kommuneplanen. Planprogrammet skal beskrive hvilke temaer som planlegges revidert i kommuneplanen, utredningsbehov og medvirkningsprosesser.

Handlingsprogram
Kommunens økonomiplan skal gi en realistisk oversikt over sannsynlige inntekter, forventede utgifter og prioriterte oppgaver for kommunens virksomhet. I Vegårshei kommune innarbeides økonomiplanen og årsbudsjettet i handlingsprogrammet, som inneholder økonomiske rammer, mål og planlagte aktiviteter for kommende fireårsperiode.

Styringssystemet
Styringssystemet (virksomhetsstyringen) er *kommunedirektørens verktøy* for å iverksette og følge opp vedtak, mål og prioriteringer. Virksomhetsstyringen skal sikre at kommunen løser oppgavene og når målene på en effektiv måte innenfor gjeldende lover, regler og økonomiske rammer.

5. HOVEDMÅL OG SATSNINGSOMRÅDER

Prosessen med å utarbeide overordnet strategi for kommunen starter vanligvis i strategiseminar med kommunestyret på våren, jfr. årshjulet. For 2022 fulgte vi i hovedsak malen for arbeidet fra 2021. Vegårshei kommune står fortsatt overfor en særdeles krevende økonomisk situasjon. Hovedmålet for kommunen i 2023 og i resten av økonomiplanperioden er fortsatt å etablere en økonomisk situasjon som bidrar til at kommunen kan være bærekraftig også i årene fremover.

Kommunedirektøren legger kommuneplanens mål og overordnet strategi for 2023 til grunn for kommunens virksomhet i første året av denne økonomiplanperioden.

Kapittel 5.1 gjengir de overordnede målene i kommuneplanen, og overordnet strategi for 2023.

5.1 HOVEDMÅL OG SATSNINGSOMRÅDER

Vegårshei kommunes visjon er å være: *Et levende og inkluderende lokalsamfunn.*

<u>Hovedmålene fra kommuneplanen 2019 - 2031 er:</u>

- Legge til rette for trivsel og god folkehelse i kommunen
- Legge til rette for flere arbeidsplasser, og bidra til å videreutvikle næringslivet
- Rask og sikker fysisk og digital kommunikasjon i kommunen og med regionen
- Levere gode og fremtidsrettede tjenester til innbyggerne
- Gjøre tjenestene mer tilgjengelige
- Være en effektiv organisasjon tilpasset oppgaver og samfunnsutvikling
- Være en attraktiv arbeidsplass med godt omdømme
- Kompetansen til medarbeiderne skal være oppdatert og fremtidsrettet
- Legge til rette for trivsel og lavt sykefravær
- Ha en økonomisk situasjon som er tilstrekkelig robust til å takle uforutsette hendelser
- Forvalte kommunal eiendom og eiendeler i et langsiktig perspektiv

Overordnet strategi 2023 vedtatt av kommunestyret i PS 22/38 - 30.08.22

Attraktivt kommunesentrum og livskraftige kretser	
Overordna mål	**Veien til mål i 2023**
Vegårshei har et godt omdømme og er en attraktiv (bo)kommune med 2350 innbyggere innen 2031	• Markedsføre Vegårshei som bokommune: ○ Synliggjøre positive hendelser, nyskaping og aktivitet for befolkningen og omgivelsene ○ Synliggjøre plan for spredt boligbygging ○ Fokus på reiseliv og turisme – attraktiv hytte og fritidskommune ○ Bruke startlån aktivt som middel for å sikre etableringer, boligbygging og vekst i folketall.
Kommunesenteret Myra og tettsted Ubergsmoen er attraktive, kompakt og med kvalitet. Stedene har gode og inkluderende bomiljøer og møteplasser.	• Legge til rette for et variert bomiljø med varierende boligtyper, et godt boligtilbud og tilstrekkelig antall byggeklare boligtomter • Utbygging av boligfelt i privat regi • Etablere tiltak for å gjøre badeplassen Vaskarplassen tilgjengelig for alle brukergrupper • Etablere et forprosjekt med fokus på mulighetene Storelva fra Presteveien til Hovbru gir for sentrumsutvikling, trivsel og folkehelse

Verdiskaping og bærekraft	
Overordna mål	**Veien til mål i 2023**
Verdiskaping i kommunen er basert på bærekraftig bruk av menneskelige ressurser og naturressurser.	• Forvalte Vegår med strandsone slik at naturverdiene sikres for framtiden • Ta i bruk El- biler som kommunale tjenestebiler når det er mulig • Etablere prosjekt for energisparing • Nye vurderinger av mulighet for utvidelse av næringsarealet på begge sider av elva ved Myrvang • Vurder mulighetene for næringsareal langs Haulandsvann • Fokus på boligløsninger for unge personer med bistandsbehov for å bo

Oppvekst og utdanning	
Overordna mål	**Veien til mål i 2023**
Det er likeverdig og høy kvalitet i alle barnehager, på skoler og SFO med plass til alle barn i kommunen som ønsker / trenger det.	• Ha tilstrekkelig ressurser, kompetanse og tydelige voksne for å kunne gi alle barn / unge god oppfølging, kvalifisert hjelp og tilpasset opplæring. • Behov for økte stillingsresurser ○ 60 % fagarbeider - barnehage ○ 50 % miljøterapeut skole ○ 20 % kommunepsykolog (i samarbeid med helse) ○ 50 % intensiv lese og skriveopplæring ○ 20 % barnehagemyndighet
Barn som har ulike (spesielle) behov blir tidlig identifisert og får kvalifisert hjelp	• Tidlig inn med riktig innsats • Aktiv bruk av BTI (Bedre Tverrfaglig innsats) metodikken i hele kommunen • Tilby en god språkopplæring til minoritetsspråklige barn / elever
Barnehager, skole og SFO fremmer helse, trivsel, læring og aktivitet	• Ha et godt fysisk og psykisk miljø -– få på plass rutiner som sikrer barn i barnehage og skole et trygt og godt barnehage og skolemiljø. (Miljørettet helsevern) • Alternativ opplæringsarena for de som trenger det
Alle elever gjennomfører videregående skole og en høy andel elever og studenter gjennomfører fagskole og/eller høyere utdanning.	• Ha et godt samarbeid og god tilrettelegging for gode overganger gjennom hele utdanningsløpet.

Transport og infrastruktur	
Overordna mål	**Veien til mål i 2023**
Kommunen har god og tilstrekkelig fysisk og digital infrastruktur som dekker dagens behov og imøtekommer befolkningsvekst og ønsket utvikling.	• Nytt vannverk på Ubergsmoen • Nytt høydebasseng i Myra • Arbeide for trafikksikre løsninger for myke trafikanter i og rundt sentrum • Arbeide for å få etablert tømmestasjon for bobiler • Hurtigladere for el-biler
Kommunen har et optimalisert kollektivtilbud.	• Samarbeide med fylkeskommune og transportører om et godt og behovsstyrt tilbud, for hele befolkningen.

Helse og velferd	
Overordna mål	**Veien til mål i 2023**

Vi tilbyr fremtidsrettede og forebyggende helse- og omsorgstjenester	• Behov for økte stillingsressurser
	  ○ 170 % Økt ressurs til boveiledertjeneste
	  ○ 20 % Kommunepsykolog (i samarbeid med oppvekst)
	  ○ Sikre tilstrekkelig legedekning og kommuneoverlege funksjon
	  ○ Sikre tilstrekkelig ressurser innen psykisk helse og rus
	
	• Videreføre arbeidet med innsatstrappa i hele kommunen
	
	• Implementere konklusjonene fra «Leve hele livet-prosjektet»
	
	• Rekruttere nødvendige ressurser til hverdagsrehabilitering
	
	• Økt bruk av velferdsteknologi
	  ○ Ta i bruk digitalt verktøy for pasient- og pårørendekommunikasjon, inkludert timebestilling
	
	• Videreutvikle samarbeid om folkehelse på tvers av enheter, fag, sektorer og det frivillige i hele kommunen
	
	• Bedre aktivitetstilbud for lavinntektsfamilier og hjemmeboende eldre
	
	• Arbeide for å få distriktstannlegetilbudet på lik linje med tidligere nivå

Økonomi	
Overordna mål	**Veien til mål i 2023**
Ha en økonomisk situasjon som er tilstrekkelig robust til å takle uforutsette hendelser	• Tilpasse drift som gir faglig forsvarlig tjenester i forhold til den økonomiske realiteten • Positivt netto driftsresultat minimum 0,5 % • Etablere prosjekt for energisparing • Fortsatt påvirkning inn mot Regjering og Storting for å reversere kutt i basisoverføring for kommuner som ble definert som «frivillig alene» i kommunesammenslåingsprosessen

Organisasjon og medarbeider	
Overordna mål	**Veien til mål i 2023**
Være en effektiv organisasjon tilpasset oppgaver og samfunnsutvikling	• Fortsatt fokus på nytekning og innovasjon • Få optimal nytte av tilgjengelig teknologi, IKT- verktøy og digitale løsninger • Engasjere politikere og innbyggere i utviklingsarbeid gjennom politisk oppnevnte ad. hoc. Grupper • Ansette skogbruks/næringssjef for å stimulere til økt aktivitet i skogbruket og være tilrettelegger for nyetablerere.
Være en attraktiv arbeidsplass med godt omdømme	• Ha fokus på alt vi er gode til, og kommunisere det ofte • Sikre godt arbeidsmiljø i hele organisasjonen • Beholde og rekruttere
Kompetansen til medarbeiderne i Vegårshei kommune skal være oppdatert og fremtidsrettet	• Sørge for korrekt balanse mellom kompetanse, oppgaver og kapasitet
Legge til rette for trivsel og lavt sykefravær	• Få på plass større stillingsprosenter og heltidskultur-skape økt eierforhold til egen jobb • Fokus på nærvær og redusert fravær

5.2. STYRKER OG SVAKHETER – MULIGHETER OG TRUSLER

Styrker nåtid	Muligheter fremtid
• Fortsatt godt omdømme • Mål for samfunnsutvikling • Fortsatt god kvalitet på tjenestene • Fortsatt dyktige og dedikerte medarbeidere • God lokalkunnskap	• Ta i bruk mulighetene som finnes innen digitalisering • Få fart på effekter og gevinster av digitalisering • Fortsette interkommunalt og regionalt samarbeid ved behov og der det er lønnsomt • Bedre utnyttelse av mange og gode lokale krefter og frivillighet
Svakhet nåtid	**Trusler fremtid**
• Strammere og strammere økonomi • For svak brukerorientering • Mister kompetanse og kapasitet • Lavere grad av gjennomføringsevne	• Økt sårbarhet ifht kompetanse og kapasitet • Manglende kapasitet til å prioritere videre utviklings- og endringsarbeid • Stagnasjon • Lite rom for å ta grep som gir varige effekter på driftsnivå • Omdømmetap • Manglende konkurransefortrinn

Det vises til beskrivelse av enhetene, og ledernes kommentarer til kommunedirektørens budsjett- og økonomiplanforslag i vedleggsdelen.

6. RAMMEBETINGELSER

6.1. REGJERINGENS KOMMUNEOPPLEGG

Regjeringens forslag til statsbudsjett ble lagt fram 6. oktober. I kommuneopplegget anslås realveksten i *frie inntekter* for kommunene til 1,7 mrd. kr (dvs. 0,6 %), mens det i kommuneproposisjonen i mai ble signalisert en vekst i intervallet 1,2-1,5 mrd. kr. Oppjusteringen må ses i sammenheng med at anslaget for demografikostnader som finansieres med frie inntekter, er økt med 0,9 mrd. kr som følge av SSBs nye befolkningsframskrivinger fra juli 2022. Ved beregning av realvekst i kommunesektorens inntekter for 2023 er det lagt til grunn en kostnadsvekst (deflator) på 3,7 %; fordelt med 4,2 % som årslønnsvekst og 3,1 % som prisvekst. Det er ikke knyttet forventninger til at statlige satsinger og prioriteringer skal finansieres innenfor realveksten i 2023; altså at det denne gangen ikke er noen «midler med bruksanvisning».

Realveksten på 0,6 % er regnet fra inntektsnivået i 2022 slik det ble anslått etter behandlingen av Revidert nasjonalbudsjett 2022. Når veksten regnes fra anslag på regnskap for 2022, blir inntektsveksten fra 2022 til 2023 lavere, siden veksten regnes fra et oppjustert nivå sammenlignet med nivået i revidert nasjonalbudsjett 2022. Oppjusteringen for i år har sammenheng med økt skatteinntektsanslag for kommunene med 1,980 mrd. kr. Skatteinntektene for i år er nå anslått å øke med 7,8 % nominelt for kommunene. På kostnadssiden bør spesielt merkes at deflatoren for inneværende år er oppjustert fra 3,7 prosent i RNB til nå 5,3 prosent. Økt prisvekst betyr også at realverdien av inntektsveksten for 2023 blir betydelig lavere, siden det kraftig økte kostnadsnivået i år videreføres isolert sett inn i framtida permanent. Deflatoren for 2023 er som nevnt anslått til 3,7 prosent, og må altså oppfattes å komme oppå det nye høyere kostnadsnivået for i år.

Regjeringen foreslår at den kommunale skattøren for personlige skattytere for 2023 settes opp med 0,2 prosentpoeng. Denne justeringen har sammenheng med et makroøkonomisk styringsmål om at skatteinntektsandelen (inkl. eiendomsskatt) skal utgjøre 40 pst. av de samlede inntektene. Ordinær skatt på inntekt og formue (inkl. naturressursskatt) for 2023 anslås å bli 0,5 % høyere for kommunene samlet, sammenlignet med det sist justerte nivåanslaget for i år. Rammetilskuddet for kommunene foreslås økt med 7,7 %. Sum frie inntekter anslås etter dette å øke med 3,5 % nominelt – som altså innebærer en realnedgang på rundt 0,2 %-poeng.

I grønt hefte for 2023 legger staten/Kommunal- og distriktsdepartementet (KDD) til grunn at Vegårshei kommune får 162,158 mill. kr i frie inntekter (eiendomsskatt her ikke iberegnet). Se tabelloppstillingen nedenfor som får fram endringene på enkeltlinjer sammenlignet med et oppdatert anslag for (oppgavekorrigerte) frie inntekter i år:

Oppgaveendringene tatt høyde for i beregningen av vekst i frie inntekter 2022-23, er for øvrig følgende:

Vegårshei	2022	2023
Innbyggertilskudd	55 560	59 579
Utgiftsutjevnende tilskudd/trekk	17 545	19 666
Korreksjonsordningen for elever i statlige/private skoler	1 159	1 412
Inntektsgarantitilskudd, netto	1 732	-87
Tilskudd til saker med særskilt fordeling	1 866	2 249
Distriktstilskudd Sør-Norge/småkommunetilskudd	4 225	4 381
Distriktstilskudd Nord-Norge	0	0
Veksttilskudd	0	0
Storbytilskudd	0	0
Regionsentertilskudd	0	0
Skjønnstilskudd*	1 080	1 000
= Sum rammetilskudd (fast del) ved framleggelsen av statsbudsjett	**83 167**	**88 200**
Anslag inntektsutjevnende tilskudd/trekk fra KDD i statsbudsjettet	16 356	19 059
Skatteinntektsanslag fra KDD i statsbudsjettet	53 484	54 899
Endring rammetilskudd etter budsjettsaldering (inkl. tilleggsnummer)	-61	
Økning av rammetilskuddet på 300 mill. kr for å dekke økte utgifter til sosialhjelp	109	
Endring rammetilskudd i RNB (inkl. budsjettavtale på Stortinget)	-3 362	
702,45 mill. kr til dekning av vaksinasjonsutgifter	276	
11 mill. kr til forlengelse av kvalifikasjons-programmet	4	
Endring i anslag skatt/inntektsutjevning fra KDD målt mot oppr. anslag	7 697	
= Sum frie inntekter (skatt og rammetilskudd)	**157 670**	**162 159**
Oppgavekorrigering	-101	
= Anslag på oppgavekorrigerte frie inntekter	**157 570**	**162 159**

*): Eventuelle tildelte skjønnsmidler fra statsforvalteren gjennom året inngår ikke i denne summen

Anslag prosentvis vekst relativt til fjoråret	**2,9 %**
Anslag på oppgavekorrigert vekst relativt til fjoråret	**4 589**
Anslag på skatteinntekt	**54 899**
Netto inntektsutjevning	**19 059**

	I makro
Samlet korreksjon i rammetilskuddet 2022 (1000 2022-kr)	**-208 319**
Statlige og private skoler endring elevtall	-102 496
Gratis deltid SFO 1. trinn fra høsten 2022	767 000
Redusert makspris barnehager og gratis barnehage 3. barn.	722 792
Redusert pensjonspåslag for private barnehager	-51 100
Gratis barnehage tiltakssonen	74 446
Diverse korrigeringer økonomisk sosialhjelp	60 152
Barnevernsreformen	479 986
Samværsplan barnevernlov	30 376
Godtgjøring av sakkyndige og tolk ny barnevernlov	-18 322
Likeverdsreformen. Barnekoordinator	80 000
Ny oppgave- og ansvarsdeling i barnevernet – avvikling av forsøk	-20 400
Økt basistilskudd fastleger	462 874
Ekstraordinære bevilgninger koronatiltak 2022	-913 450
Rest-korrigering merskattevekst 2022 - utbytter	-1 734 500
Diverse korreksjoner	-45 677

Kommunedirektøren har lagt til grunn 162,208 mill. kr som sum frie inntekter (utenom eiendomsskatt) i budsjettforslaget for 2023. Dvs. i realiteten nærmest det samme anslaget som fra KDD. Se tabellen nedenfor for hva som legges til grunn som frie inntekter for de øvrige årene i planperioden:

	2022	2023	2024	2025	2026
Rammetilskudd (fast del)	80 133	88 200	90 251	90 625	90 313
Skatt	56 383	55 645	55 894	56 244	56 589
Inntektsutjevning	21 227	18 363	18 756	18 869	18 981
Innbakt effekt av gevinst ved nytt inntektssystem*			1 450	1 450	1 450
Sum frie inntekter	**157 743**	**162 208**	**166 351**	**167 188**	**167 333**
%-endring		*2,8*	*2,6*	*0,5*	*0,1*

*): Kommunedirektøren har dessuten oppjustert den øremerkede posten for tilskudd ressurskrevende tjenester med ½ mill. kroner fom. 2024, siden inntektssystemutvalget foreslår at PU-kriteriet vektes betydelig ned i kostnadsnøkkelen.

Kommunedirektøren har for perioden 2024-26 budsjettert med en årlig realvekst over kommuneopplegget på 2,0 mrd. kr eller 0,5 % (dvs. noe utover demografikostnadene i makro), og forutsatt den samme relative veksten på skatt og rammeoverføringer. Fra 2024 legges det opp til at den kommunale delen av grunnrenteskatten skal komme i tillegg til den ordinære veksten i frie inntekter. Det fører til en relativ sterk realvekst isolert for 2024.

Når det gjelder innbyggertallsutvikling totalt sett og fordelt på aldersgruppene som nyttes ved beregningen av innbyggertilskuddet inkl. utgiftsutjevningen i dagens inntektssystem, har kommunedirektøren lagt til grunn følgende:

	1.1.2023	1.1.2024	1.1.2025	1.1.2026
Innbyggere i alt	2 150	2 162	2 174	2 186

	01.07.2023	01.07.2024	01.07.2025
Innbyggere i alt	**2 156**	**2 168**	**2 180**
0-1 år	41	39	40
2-5 år	94	95	91
6-15 år	284	282	278
16-22 år	183	186	189
23-66 år	1 198	1 205	1 213
67-79 år	255	263	269
80-89 år	87	82	83
over 90 år	14	16	18

6.2. SÆRSKILT OM BUDSJETTERING AV UTBYTTE

Det har vært en ekstra nøtt denne gang å budsjettere forventede utbytteinntekter fra Agder Energi/Å Energi. Kommunedirektøren har gjennom høsten hatt ulike forutsetninger (versjoner) inne, og sist nå også justert for utslag av Regjeringens «skattepakke» for sterkere

beskatning av bl.a. kraftproduksjon. Se tabellen nedenfor for de ulike «utbyttebanene» som er lagt til grunn gjennom høsten (etter bl.a. også å ha tatt høyde for en fusjonsgevinst på 1,1 mrd. i utbyttegrunnlaget overfor Agder-kommunene som eiere, som skal fordeles ut med 1/3 hvert år i perioden 2023-25. Tall i 1.000 kr):

	2023	2024	2025	2026	
1. versjon	10 890	10 890	8 167	8 167	10.890' = 1,923 mrd x 0,7 x eierandelen på 0,809. 8.167' = 75 %
2. versjon	12 270	9 256	7 623	7 623	12.270' basert på ny opplysning om utbyttegrunnlag på 1,518 mrd.
3. og siste versjon	12 270	9 256	7 623	5 445	Naturlig også med nedjustering fra '25 til '26

Det er tallene fra 3. og siste versjon som ligger inne i kommunedirektørens budsjettframlegg.

I økonomiplanen for 2022-25 ble lagt til grunn et utbytte fra Agder Energi på 5,362 mill. for hvert år i perioden 2023-25. Kommunedirektøren konstaterer derfor at på tross av betydelig høyere anslag for utbytteinntektene spesielt for 2023 og 2024, har det ikke vært rom for å avsette noe av disse merinntektene til fonds eller egenkapitalfinansiering av investeringsutgifter. De økte utbytteinntektene går derfor med til å finansiere generell drift.

6.3. SÆRSKILT OM BUDSJETTERING AV INNTEKTER OG UTGIFTER VED MOTTAK AV FLYKTNINGER

Inntekter i forbindelse med flyktninger
Inntektene for flyktninger er basert på budsjettforslaget for integreringstilskudd fra statsbudsjettet for 2023, som legger til grunn uendrede, nominelle 2022-satser. Vegårshei kommune bosetter i dag flyktninger fra 2018 i tillegg til en del som har blitt bosatt i 2022. Det anslås at ytterligere 5 flyktninger vil bosettes i kommunen i slutten av 2022.

År bosatt	Antall	kommentar
2018	13	1 bosatt og 12 familiegjenforening
2019	0	
2020	0	
2021	6	1 bosatt og 5 familiegjenforening
2022-enslig voksen	4	3 stk pr. 19.10.2022 + anslag 1
2022-barn og voksen	26	22 stk pr. 19.10.2022 + anslag 4
Sum	**49**	

Kommunen har fått signaler om at det er behov for å ta imot flyktninger i budsjettperioden 2023-2026. Kommunedirektøren har foreløpig lagt til grunn at det vil bosettes 10 nye flyktninger årlig med uendrede integreringstilskudd-satser.

Kostnader i forbindelse med flyktninger
Kommunens kostnader i forbindelse med flyktninger kommer hovedsakelig fra NAV øst i Agder. Budsjett for NAV for 2023 er basert på NAVs egne anslag hvor kostnader i forbindelse med flyktninger er en betydelig andel.

I tillegg til kostnaden for NAV er det lagt inn ekstra ressurser i barnehage og leie av Mauråsen til bosetting i budsjett 2023. Disse postene ligger også inne i resten av budsjettperioden.

For flyktningene det forventes å bosettes i budsjettperioden (10 nye årlig), er kostnaden for disse flyktningene budsjettert til å være lik inntekten. Unntaket er i 2023 hvor det er budsjettert med et «overskudd» på flyktningregnskapet på 1,2 mill. kr, dvs. at dette beløpet har medgått i salderingen av driftsbudsjett 2023.

6.4. OVERSIKT OVER GJELD OG STATUS PÅ DISPOSISJONSFOND I PERIODEN

	Regnskap	Regnskap	Regnskap	Foreløpig regnskap	Anslag	Anslag	Anslag	Anslag
Økplan 2023-2026	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**
Samlet Gjeld ex. Formidlingslån	216 588 915	222 951 853	217 048 961	220 421 683	216 710 380	210 447 397	202 088 534	189 982 071
Lån pr innbygger (Forutsatt 2148 innbyggere hele perioden)	100 833	103 795	101 047	102 617	100 889	97 974	94 082	88 446
Faktisk/anslått saldo disposisjonsfond 31.12	10 468 394	11 711 122	19 092 944	12 829 744	13 073 523	13 302 839	13 291 974	8 763 363
Disp.fond per innbygger (forutsatt 2148 innbyggere hele perioden)	4 874	5 452	8 889	5 973	6 086	6 193	6 188	4 080
Faktisk/anslått utbytte fra Agder Energi	4 764 166	4 925 870	2 583 159	6 057 562	12 270 000	9 256 000	7 623 000	5 445 000

7. INVESTERINGSPROGRAM 2023-2026

Økonomiplanen består naturlig nok også av en investeringsdel. Kommunedirektøren foreslår disse tiltakene (-prosjektene) som realinvesteringer i perioden 2023-26:

	Beskrivelse	**Budsjett 2023**	**Budsjett 2024**	**Budsjett 2025**	**Budsjett 2026**
	1 Vegårshei				
1000	**Startlån**				
051200	Avdrag på lån til videre utlån	3 656 511	3 712 816	3 771 156	3 829 563
052200	Videreutlån av lånte midler	15 000 000	10 000 000	10 000 000	10 000 000
091200	Bruk av lån til videreutlån	-15 000 000	-10 000 000	-10 000 000	-10 000 000
092200	Mottatte avdrag på videreutlån	-3 656 511	-3 712 816	-3 771 156	-3 829 563
1043	**Nytt orgel i Vegårshei kirke - forprosjekt**				
023023	Andre tekniske installasjoner	0	0	500 000	500 000
	Netto Nytt orgel i Vegårshei kirke - forprosjekt	**0**	**0**	**500 000**	**500 000**
1044	**Bygging av redskapshus ved Vegårshei kirke**				
025000	Materialer til påkostning og nybygg	1 600 000	0	0	0
042900	Merverdiavgift som gir rett til mva.kompensasjon IA	400 000	0	0	0
072900	Kompensasjon for merverdiavgift IA	-400 000	0	0	0
	Netto Bygging av redskapshus ved Vegårshei kirke	**1 600 000**	**0**	**0**	**0**
1045	**Rehabilitering skolen**				

023000	Bygg-/anleggstjenester og nybygg/nyanlegg	100 000	100 000	100 000	100 000
042900	Merverdiavgift som gir rett til mva.kompensasjon IA	25 000	25 000	25 000	25 000
072900	Kompensasjon for merverdiavgift IA	-25 000	-25 000	-25 000	-25 000
	Netto Rehabilitering skolen	**100 000**	**100 000**	**100 000**	**100 000**

1357	**Bruk av ubundne investeringsfond**				
094000	Bruk av ubundne investeringsfond	-1 169 000	0	0	-715 000
	Netto Bruk av ubundne investeringsfond	**-1 169 000**	**0**	**0**	**-715 000**

2226	**Rehabil.skule 2017**				
025000	Materialer til påkostning og nybygg	100 000	100 000	100 000	0
042900	Merverdiavgift som gir rett til mva.kompensasjon IA	25 000	25 000	25 000	0
072900	Kompensasjon for merverdiavgift IA	-25 000	-25 000	-25 000	0
	Netto Rehabil.skule 2017	**100 000**	**100 000**	**100 000**	**0**

2542	**Velferdsteknologi**				
020002	Datautstyr	240 000	100 000	100 000	100 000
042900	Merverdiavgift som gir rett til mva.kompensasjon IA	60 000	25 000	25 000	25 000
072900	Kompensasjon for merverdiavgift IA	-60 000	-25 000	-25 000	-25 000
	Netto Velferdsteknologi	**240 000**	**100 000**	**100 000**	**100 000**

2543	**Rehab VBO**				
025000	Materialer til påkostning og nybygg	100 000	100 000	100 000	100 000
042900	Merverdiavgift som gir rett til mva.kompensasjon IA	25 000	25 000	25 000	25 000
072900	Kompensasjon for merverdiavgift IA	-25 000	-25 000	-25 000	-25 000
	Netto Rehab VBO	**100 000**	**100 000**	**100 000**	**100 000**

2544	**Myra Barnehage Inventar-Utstyr**				
023000	Bygg-/anleggstjenester og nybygg/nyanlegg	100 000	100 000	100 000	0
042900	Merverdiavgift som gir rett til mva.kompensasjon IA	25 000	25 000	25 000	0
072900	Kompensasjon for merverdiavgift IA	-25 000	-25 000	-25 000	0
	Netto Myra Barnehage Inventar-Utstyr	**100 000**	**100 000**	**100 000**	**0**

2546	**Div Maskiner Teknisk**				
025000	Materialer til påkostning og nybygg	0	100 000	0	100 000
042900	Merverdiavgift som gir rett til mva.kompensasjon IA	0	25 000	0	25 000

072900	Kompensasjon for merverdiavgift IA	0	-25 000	0	-25 000
	Netto Div Maskiner Teknisk	**0**	**100 000**	**0**	**100 000**

2549	**Rehabilitering Barnehage**				
023000	Bygg-/anleggstjenester og nybygg/nyanlegg	100 000	100 000	100 000	100 000
042900	Merverdiavgift som gir rett til mva.kompensasjon IA	25 000	25 000	25 000	25 000
072900	Kompensasjon for merverdiavgift IA	-25 000	-25 000	-25 000	-25 000
	Netto Rehabilitering Barnehage	**100 000**	**100 000**	**100 000**	**100 000**

2550	**Ombygging kommunehus**				
025000	Materialer til påkostning og nybygg	100 000	100 000	100 000	100 000
042900	Merverdiavgift som gir rett til mva.kompensasjon IA	25 000	25 000	25 000	25 000
072900	Kompensasjon for merverdiavgift IA	-25 000	-25 000	-25 000	-25 000
	Netto Ombygging kommunehus	**100 000**	**100 000**	**100 000**	**100 000**

3156	**Salg kommunale tomter**				
067000	Salg av fast eiendom	-1 000 000	-900 000	-1 300 000	-1 300 000
	Netto Salg kommunale tomter	**-1 000 000**	**-900 000**	**-1 300 000**	**-1 300 000**

4016	**Kommunale utleieboliger oppgradering**				
020000	Kjøp/leasing av inventar og utstyr	400 000	0	100 000	0
042900	Merverdiavgift som gir rett til mva.kompensasjon IA	100 000	0	25 000	0
072900	Kompensasjon for merverdiavgift IA	-100 000	0	-25 000	0
	Netto Kommunale utleieboliger oppgradering	**400 000**	**0**	**100 000**	**0**

4017	**Kommunale omsorgsboliger**				
025000	Materialer til påkostning og nybygg	0	100 000	0	100 000
042900	Merverdiavgift som gir rett til mva.kompensasjon IA	0	25 000	0	25 000
072900	Kompensasjon for merverdiavgift IA	0	-25 000	0	-25 000
	Netto Kommunale omsorgsboliger	**0**	**100 000**	**0**	**100 000**

4019	**Veginvestering, rehabilitering/reparasjon av bruer**				
023009	Veier	100 000	1 000 000	100 000	100 000

025000	Materialer til påkostning og nybygg	408 000	0	0	0
042900	Merverdiavgift som gir rett til mva.kompensasjon IA	127 000	250 000	25 000	25 000
072900	Kompensasjon for merverdiavgift IA	-127 000	-250 000	-25 000	-25 000
	Netto Veginvestering, rehabilitering/reparasjon av bruer	**508 000**	**1 000 000**	**100 000**	**100 000**

4026	**Rehab av vann/nett/avl. nett**				
023000	Bygg-/anleggstjenester og nybygg/nyanlegg	100 000	100 000	100 000	100 000
	Netto Rehab av vann/nett/avl. nett	**100 000**	**100 000**	**100 000**	**100 000**

4031	**Helsehuset - utbedring av inngangsparti tannklinikken**				
023002	Utomhus	250 000	0	0	0
042900	Merverdiavgift som gir rett til mva.kompensasjon IA	62 500	0	0	0
072900	Kompensasjon for merverdiavgift IA	-62 500	0	0	0
	Netto Helsehuset - utbedring av inngangsparti tannklinikken	**250 000**	**0**	**0**	**0**

4032	**Tilskudd nytt legevakt/KØH-bygg Arendal**				
045000	Overføring til kommuner	2 428 000	607 000	0	0
	Netto Tilskudd nytt legevakt/KØH-bygg Arendal	**2 428 000**	**607 000**	**0**	**0**

8800	**Egenkapitaltilskudd KLP fellesordningen**				
052901	KLP - egenkapitaltilskudd	615 000	615 000	615 000	615 000
	Netto Egenkapitaltilskudd KLP fellesordningen	**615 000**	**615 000**	**615 000**	**615 000**

9001	**Bruk av lånemidler**				
091000	Bruk av lån	-4 572 000	-2 322 000	-815 000	0
	Netto Bruk av lånemidler	**-4 572 000**	**-2 322 000**	**-815 000**	**0**

Utfyllende kommentarer til prosjektene:

Prosjekt 1043 – Nytt orgel i kirken
Kommunens bidrag til nytt orgel i kirken, tilsvarende 20 % av kostnadene på 5 millioner.

Prosjekt 1044 – Nytt redskapshus ved kirken
Gjelder ny redskapsbod ved kirken slik at maskiner og utstyr kan oppbevares under tak og innelåst.

Prosjekt 1045 – Rehab skole
Gjelder forefallende rehabilitering av skolen, utbedring ventilasjonsanlegg, varmeanlegg, skifte eldre vinduer etc., dette i regi av enhet samfunn og infrastruktur.

Prosjekt 2543 – Rehab VBO

Gjelder forefallende rehabilitering av bygg og tekniske anlegg på VBO, f.eks. utskifting av eldre lysstoffarmaturer, fornying av renholdsmaskiner, vaskemaskiner etc.

Prosjekt 2544 – Myra barnehage – enhet oppvekst
Gjelder oppgradering av uteområder, lekeapparater mm., samt inventar og utstyr i regi av enhet oppvekst.

Prosjekt 2545 – Skole – enhet oppvekst
Gjelder oppgradering av uteområder, lekeapparater mm., samt inventar og utstyr i regi av enhet oppvekst.

Prosjekt 2546 – Diverse maskiner teknisk
Det er et løpende behov for fornying av maskiner og utstyr, herunder flere robotklippere.

Prosjekt 2549 – Myra barnehage – enhet samfunn og infrastruktur
Gjelder rehabilitering av barnehagebygg på enhet samfunn og infrastruktur, bygningsmessig, elektro, brannalarm etc.

Prosjekt 2550 – Kommunehus
Gjelder fortløpende oppgradering av den tekniske standard på kommunehuset, eksempelvis oppgradering av varmeanlegg, ventilasjon, bytte vinduer etc. og/eller ombygging/tilpassing kontorer (etter behov).

Prosjekt 4016 – kommunale utleieboliger
Det er alltid behov for oppgradering av utleieboliger ved jevne mellomrom. Dette gjøres ofte ved skifte av leietakere.

I 2023 bør det absolutt også gjøres en utbedring av fasaden mot vest (mot fv 414) på innhuset på Myrvang midt i sentrum. Egentlig trengs hele huset å bli malt, men at en i første omgang tar veggen mot vest inkl. utbedring av veranda rundt og over inngangspartiet som er svært råttent. Foreslått avsatt kr 300.000,- eks. mva. ekstra til dette i 2023.

Prosjekt 4017 – Omsorgsboliger
Det er alltid behov for oppgradering av utleieboliger / omsorgsboliger ved jevne mellomrom, dette gjøres ofte ved skifte av leietakere, foreslått kr 125.000,- annen hvert år i perioden.

Prosjekt 4019 – Vei
Gjelder forefallende rehabilitering av de kommunale veiene, noe det er et umettet behov for. For 2024 foreslås satt av et større beløp (1 mill. kr eks. mva.) for ny asfalt på vei og fortau i Ljøstad boligfelt (Slettheia).

Prosjekt 4022 – Kommunalt veilys
Gjelder utskifting av alt kommunalt veilys til LED-lys. Dette vil føre til besparelse av strømkostnader på veilys i fremtiden. Dette er et samarbeidsprosjekt i Østre Agder.

Prosjekt 4023 – Myra vannverk
Gjelder bygging av nytt høydebasseng i Myra, avsatte midler til planlegging og komme litt i gang i 2023 mens hovedtyngden vil være 2024.
Prosjektet ble ikke vedtatt av kommunestyret for 2023-2026

Prosjekt 4025 – Ubergsmoen vannverk

Gjelder bygging av nytt vannverk på Ubergsmoen som må til for å møte de planer som foreligger for videre utvikling på Ubergsmoen.
Prosjektet ble ikke vedtatt av kommunestyret for 2023-2026

Prosjekt 4026 – Rehab VA
Gjelder forefallende rehabilitering og fornying av vann og avløpsledninger, herunder kloakkpumpestasjoner.

Prosjekt 4031 – Helsehuset
Gjelder utbedring av inngangsparti for tannklinikken (påpekt på fylkeskommunens vernerunde tidligere i år).

Prosjekt 2542 – Velferdsteknologi
Ramme for investeringsutgifter til velferdsteknologiske løsninger er lagt inn for alle årene i planperioden.

Prosjekt 4032 – Nytt legevakt/KØH-bygg i Arendal
Kommunedirektøren har her lagt inn kommunens finansieringsbidrag (tilskudd) for oppføringen av dette nye bygget..

Bevilgning for egenkapitaltilskudd til KLP er ellers på vanlig måte lagt inn. Det samme for låneopptak og tilhørende utlån av Startlån-midler